

MŪSŲ LIETUVA

NR. 34 (1412) XXVII. 1975 M. RUGPIŪTIS - AGOSTO 21 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Neleidžia emigruoti iš Lietuvos

Iš okupuotos Lietuvos gautomis žiniomis, buvęs politinis kalinys Kęstutis Jokubynas š. m. balandžio 25 dieną įteikė dokumentus Vilniaus skyriui, prašydamas leisti jam emigruoti į užsienį. Šiomis dienomis jis gavo neigiamą atsakymą. Ši sovietinės konstitucijos garantuota žmogaus teisė pasirinkti gyvenimą vietą, kur jis nori, K. Jokubynui buvo atsakyta, nenurodant priežasčių.

Kęstutis Jokubynas buvo du kartus teistas politiniais sumetimais — po dešimtį metų. Lageriuose praleido 17 metų, sėdėjo kartu su žymiu rusų rašytoju Andriejum Siniavskiu, prieš keletą metų emigravusiu į Prancūziją. Per tuos kalinimo metus K. Jokubynas išmoko daugelį pasaulio kalbų, tapo poliglota. Grįžęs iš lagerių, apsigyveno Vilniuje. Dirba techninės literatūros bibliotekoje. Pastaraisiais metais buvo nuolat KGB persekiojamas, tardomas. 1974 m. gruodžio 23-25 dienomis, kai Lietuvoje vyko

masinės kratos ir tardymai, ryšium su byla nr. 345, K. Jokubynas taip pat kelis kartus buvo tardytas, jo namuose padaryta nuodugni krata. Nors kratos metu nieko nebuvo rasta, Kęstutis Jokubynas buvo sekamas ir toliau.

Iškamuotas ilgų metų lageriuose, nuolatinių persekiojimų ir psichologinių atakų, Kęstutis Jokubynas nusprendė paprašyti teisės išvykti gyventi į užsienį. Bet ir ši teisė jam nebuvo suteikta. Ką daryti žmogui, užtariamam nusikaltimus atlikusiam 17-os metų bausmę ir toliau persekiojamam savo gimtoje žemėje? Ar turi jis natūralią, žmogišką teisę pasirinkti ir būti laisvu? Šis klausimas šiandien kankina daugelį žmonių, priklausomoje nuo sovietų Lietuvoje ir kitose totalistinės Maskvos imperijos vietose. Dabar, kai skelbiama įtampos mažinimo politika, šis neišsprendžiamas žmogaus laisvių klausimas liudija priešingus dalykus. A. S.

Bendras katalikų ir protestantų katekizmas

NEW YORK. — Bendras katalikų ir protestantų katekizmas, kuris jau dveji metai kursuoja Europoje, šiomis dienomis pasirodė ir Amerikoje angliškai. Tai yra privačios 40 teologų pastangos laimėti visiems priimtina, krikščionišką tiesų aiškinimą. Amerikos katalikų vyskupų konferencijos vardu buvo pareikšta, kad jie, nors jo aktyviai nerekomenduoja, bet ir neatkalbinėja nuo jo studijavimo.

Prie šio katekizmo buvo dirbta 5 metus tuo būdu, kad kiek-

vieną klausimą buvo gauta kataliko ir protestanto atsakymas. Iš jų buvo suformuluotas bendras atsakymas, kuris buvo priimtinas abiem pusėm. Kai kurie klausimai palikti atviri diskusijoms. Į religines problemas čia pažiūrėta atsizvelgiant į modernaus mokslo, marksizmo ir egzistencializmo iškeltus klausimus.

Peru bus dvi oficialios kalbos

LIMA. — Peru valstybėje šalia ispanų bus antroji oficialioji kalba — senųjų inkų "Quechua". Toji kalba bus pradėta dėstyti nuo ateinančio rudens

L.K.B. Kronika

Paskutinysis teisiųjų žodis

"Ir šiuo metu kalėjimuose pūsta šviesiausi protai"

Jaugelio žodžiais, tik tie gali teigti, kad Lietuvoje esanti tikėjimo laisvė ir tikintieji nepersekijami, kieno "išdžiūvo iš baimės smegenys".

Jaugelis kalbėjo, kad žmonės nedrįsta vadovautis tiesa ir sąžine, o vykdo tai, ką jiems įsako valdžios pareigūnai. Tačiau "mes neesame keturkojų banda, kalbėjo teisiamsis, su kuria galima elgtis, kaip nori".

— Ką jūs suprantate žodžiu "laisvė"? — klausė Jaugelis. — Gal bažnyčių uždarinėjimą ir jų vertimą sandėliais ir filharmonijomis? Gal kunigų uždarinėjimą į kalėjimus už vaikų katekizaciją? O gal tikinčiųjų vaikų nustatymą prieš savo tėvus? Kodėl nepaisoma prigimtinės teisės?

Visur melas, apgaulė, smurtas, nekaltų žmonių prievartavimas, — tęsė Jaugelis.

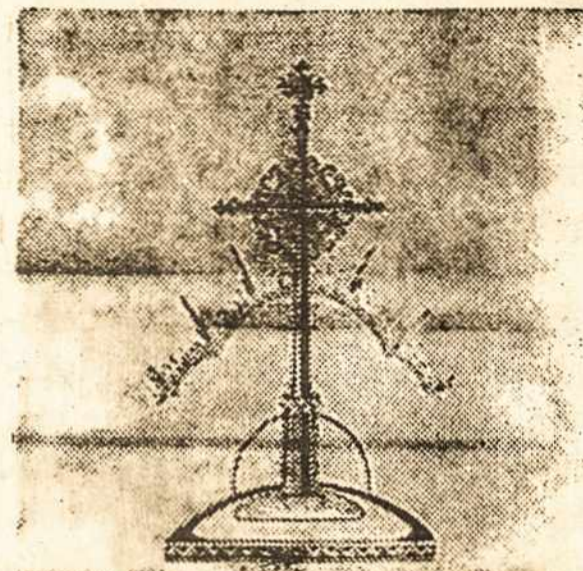
Visa tai vyksta toje šalyje, kur taip garsiai skelbiama laisvė, lygybė, brolybė, tiesa ir kiti skambūs žodžiai.

Tačiau šiandien yra daugybė žmonių, kuriems svarbu tik tiesa, laisvė ir žmonių gerovė. Kiek tokių mirė Sovietų Rusijos sniegynuose, kentėdami bada, ligas, kankinimus. Mirė pavergti, kankinių mirtimi, bet nenugalėti. Ir

visose mokyklose. Kalba nera mirusi, ja dar kalba apie 10 milijonų Peru, Bolivijos, Ekvadoro, Čilės, Kolumbijos ir Argentinės valstybėse.

Papuasai gaus nepriklausomybę

CANBERRA. — Australijos vyriausybė jau paskelbė datą, nuo kada akmens amžių tebe gyvenantieji papuasai Naujojoje Gvinėjoje gaus nepriklausomybę ir galės tvarkytis, kaip jie nori — rugsėjo 16. Šios salos gyventojai laikomi patys primityviausi pasaulio žmonės.

FREEDOM TO DIE

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" anglų kalba išleisto 9-to numerio viršelis.

šiuo metu kalėjimuose pūsta kilniausios širdys, šviesiausi protai. Kiek tokių "gydoma" psichiatrikose?

Štai stovim prieš aukščiausiąjį teismą. Čia turėtų būti patys teisingiausi žmonės. O ką dabar matome? Parsidavėliškumą, melą ir smurtą. Kyla net mintis, kad vieni gimsta vergais, o kiti jiems pavergti.

Už Kristų, už jo skelbiamas tiesas kentejo ir mirė milijonai kankinių. Ten galvoja ateistai, kad šiandien neatsiras tokių, kurie nebijotų kentėti už tiesą, tikėjimą, už Bažnyčios reikalus.

Jaugelis išreiškė visų tikinčiųjų norą, kad būtų laikomi lygūs su ateistais, tėvai vaikus galėtų auklėti pagal savo pažiūras ir nebūtų uždarinėjamos bažnyčios.

Savo kalbą Jaugelis užbaigė eilėraščiu apie Lietuvą — kankinę, kurį atpasakojame:

"Lietuva, Tėvyne mūsų, šale le gimtoji
Kiek kartų tave mindė svimtaučių kojos?
Kiek kartų tu buvai nuplauta krauju ir ašarom
Tau niekad netrūko kilnių širdžių
Jos nebijojo kentėti ir mirti už
Ir dabar tokių atsiras." tave.

LIE TUVIŲ, LATVIŲ, ESTŲ PARODA

RUGPJŪČIO - AGOSTO

22 - 31 D.D.

PUIKUS IZRAELIO TAUTINIO ANSAMBLIO KONCERTAS

“Mes esame čia” — šiais žodžiais buvo pradėtas Izraelio tautinio ansamblio koncertas vasario 15 d. vakare apypliniuose Chicagos Operos rūmuose. “Mūsų ansamblio daugumas dalyvių yra kilę iš Kauno ir Vilniaus”, kalbėjo toliau pranešėja.

Programos dainos buvo atliktos žydų vartojama yiddish ir hebrajų kalbose.

Repertuaras vaizdavo jų karčius pergyvenimus, karą, Sibirą ištremtųjų šauksmą, jų tautinį atbudimą, kovas Izraelyje, žvilgsnį į Jeruzalę, viltį ir tiką bei gyvenimo džiaugsmą. Ansamblį sudarė virš 100 dalyvių: choras, solistai, orkestras ir šokėjai. Visi pasipuošę jų tautiniais rūbais, mėlynos ir baltos spalvos su tautiniais ornamentais. Tai buvo pirmos ansamblio gastrolės Kanadoje ir JAV-se.

Mus domina ansamblio įsikūrimo kelias. Ansamblio pradžia siekia 1956 m. gruodžio mėnesį Vilniuje, kada pirmą kartą buvo paskelbtas žydų choro koncertas ir jis buvo atliktas yiddish kalba. Tais pat metais žydų jaunimas, pasipuošęs jų tautiniais rūbais, šoko jų tautinius šokius Kaune ir Vilniuje, Rygoje ir Taline, Minske, Kišeneve ir Leningrade. Tai buvo jų naujas, pribrendęs džiaugsmas. Tai priminė buvusios Lietuvos žydijos garbę ir kartu naują užgimimą hebrajų literatūros, kurtos prieš 100 metų Abraham Mapu, kuris Kaune nuo Aleksoto kalno peržvelgdamas Nemū-

na, jį palygino su Jordano upe ir piligrimais keliaujančiais į Jeruzalę.

Rygoje buvo sudarytas stiprus žydų choras. Žydai keliaudavo šimtus kilometrų, kad išgirstų jų ansamblių koncertus. Tai buvo jų didžiausio džiaugsmo šventės. Vilniaus ansamblis buvo vienas stipriausių.

Tačiau sovietai pradėjo žydų ansamblius uždarinėti. Bet žydų nusistatymas buvo — keliauti. Tas reiškę — kas neįvyktų — jie griežtai nutarė vykti į Izraelį. Prasidėjo bado ir sėdėjimo streikai Vilniuje ir Maskvoje. Keliolika metų užtrukęs sunkus emigravimo kelias. Ir pagaliau — daugumas minėtų ansamblių dalyvių atvyko Izraelin. Čia naujas įsikūrimas. Įkuriamas Izraelio tautinis ansamblis, perredaguojamas repertuaras, pridodama daug hebraiškų dainų bei tautinių Izraelio šokių.

Jie save laiko ne vien tik jų programos atlikėjais, bet ir atstovais milijonų sovietų žydų, kurių siekimas yra būti kartu su jais Izraelyje. Toks yra jų gastrolių Amerikoje tikslas ir taip jie pageidavo, kad klausytojai juos priimtų.

Taip daina po dainos, šokis po šokio greitai praslinko visa programa. O ji buvo tokia intensyvi ir taip sklandžiai atlikta, kad norėjosi jos dar išgirsti bei pamatyti.

Po spektaklio teko trumpai pasikalbėti su kaikuriais jo dalyviais.

LIETUVOS ŽYDAI IZRAELYJE

Pokalbis su buvusiais Vilniaus-Kauno ansamblių nariais

JUOZAS PRUNSKIS

Po didžiųjų JAV ir Kanados miestus važinėdami du mėnesiu koncertavo Izraelio ansamblio nariai, iš viso 108 žmonės. Jų tarpe daugiau kaip 80 jaunų žydų iš Lietuvos. Su keliais jų praleidau vieną popietę Sheraton viešbuty Chicagoje. Jie neblogai kalba lietuviškai, nors vartojame ir kitas kalbas. Iš Lietuvos į Izraelį atvykę tik prieš 2-3 metus.

— Kokie jūsų įspūdžiai važinėjant po Ameriką?

— Įdomi šalis, graži. Publika mus gerai sutinka. Vienur kitur turėjome progos pasimatyti ir su lietuviais. Tai buvo mūsų pirma gastrolė užsienyje.

Kai kur, kaip Miami, buvo tokia spūstis norinčių įeiti, kad net policija turėjo tvarkyti. Būdami Lietuvoje, vieni priklausėme Kauno, kiti Vilniaus žydų liaudies ansambliui. Pasiekę Izraelį, susiliejomė į vieną ansamblį ir ten labai daug kur gastroliavome. Mūsų šaliai daugiausia jauni — 18 ir daugiau metų, bet yra kiek ir vyresnių.

— Kaip jums pavyko išvažiuoti iš okup. Lietuvos?

— Tai sunkios kovos rezultatas. Mūsų jaunimo kolektyve buvo jau nuo seniau planuojama. Nelegaliai per pasiuntinybes siunčiame laiškus į užsienį su nusiskundimais dėl sunkumų

emigruoti. Žygiavo protestuojančių grupės į ministerijas Lietuvoje ir Maskvoje. Buvo badujančių demonstracijos prie Suomijos ir kitų ambasadų. Imdamiesi tų žygių, nebuvome tikri, kokie bus rezultatai. Buvo ir areštų, bet dabar Sovietų Sąjungoj atvirai už politinius nusikaltimus vengiama areštuoti. Prijungia kokį kriminalinį nusikaltimą. Mus areštuodavo už chuliganizmą. Tekdavo po porą savaičių atsėdėti kalėjime, bet rankų nenuleidome. Pasiprašius emigruoti, iškildavo sunkumų darbovietėje, studentams — universitete, bet visgi laimėjome.

— Ar daug reikėjo užmokėti už leidimą išvykti?

— Už pilietybės atsisakymą išplėšia 500 rublių ir už pasą 400 rublių. O buvo laikas, kad dar lupdavo už išėitą mokslą, už diplomą net po 7,000 ar 10,000 dolerių. Į Izraelį yra atvykusių šeimų, kurios turėjo sumokėti po 20,000 rublių.

— Kodėl važiavote iš Lietuvos į Izraelį?

— Važiavome į savo tėvynę. Be to, Sovietų kontrolėje darėsi sunku su tarnyba, su mokymusi. Pirmenybė rusams, pakliau lietuviams. Žydai turi sunkumų su paaukštinimais tarnyboje, o kai sužino, kad ruošies išvažiuoti, tai ir visai blogai. Apskritai, iš Lietuvos išvažiuoti į užsienį lengviau, kaip iš kitų valstybių už geležinės uždangos. Visgi čia daugiau vakarietiška dvasia. Be to, šios valstybės daugiau triukšmauja, tai rusai, norėdami turėti daugiau ramybės, lengviau išleidžia norinčius iš čia išvažiuoti.

— Ar yra Lietuvoje areštuoti žydų?

— Yra, bet tokius areštuotus greit išveža į Rusiją. Kalėjimų Sovietų Sąjungoje užtenka, o jei pritrūktų, dar porą šimtų pastatytų. Tai vis kiek mes žinom, o kiek dar nežinom...

PASAKŲ KŪREJO H. CH. ANDERSENO 170-tųjų gimimo metinių minėjimą surengė Vilniaus “Raudonojo Kryžiaus” klinikinės ligoninės medikai. Pranešimą apie jo gyvenimą bei kūrybą skaitė gydytojas J. Skliutauskas, kuris taip pat yra ir rašytojas, susilaukęs plataus pripažinimo. Žodį taipgi tarė ir filosofijos mokslų kandidatas R. Pakalniškis.

ALFONSO BIELIAUSKO “Kauno romana”, išverstą Irenos Breving, 10.000 egz. tiražu išleido R. Berlyno leidykla “Der Morgen”. Vokiškajai laidai ji parinko kitą pavadinimą — “Kreuze weiss wie Kerzen” (“Kryžiai balti kaip žvakės”). Įvadą parašė M. Sluckis.

— Tad vis dėlto po nacių Lietuvoje žydų dar yra išlikusių?

— Buvo baisu. Mano šeimoje, — pasakojo jaunas žydas iš Šakių, — augome 14 brolių ir seserų, o išlikome tik 4. Vieni žuvo karo metu, kiti badu mirė, trečius sušaudė. Mano tolimą giminaitę ir sūnų išgelbėjo lietuvis, rūsyje išlaikė. Žinote, rašytojo K. Binkio žmona net į Izraelį buvo pakviesta iš dėkin-gumo, kad gelbėjo žydus. O šimaitė daug išgelbėjo. Iki karo Lietuvoje gyveno lietuviai, žydai, kitos tautybės. Visiems užteko vietos ir duonos. Turėjome visokių tautybių mokyklas, bet kai atsirado komunizmas, na cizmas, viskas pasikeitė.

— Ar yra žydų Sibire?

— Kurgi nebus. Yra likusių nuo senesnių išvežimų, tik kitas klausimas — kiek jų gyvų belikę.

— Jūs tik pora metų iš už geležinės uždangos. Kokioj padėty tuos kraštus palikot?

— Sovietų Sąjunga gana supuvusi. Baltijos valstybėse, ypač Lietuvoj ir Estijoje, gyventojai labai nepatenkinti. Pačioje Sov. Rusijoje irgi yra nepatenkintų. Kai žydus pradėjo leisti emigruoti ir vokiečių tarpe atsirado judėjimas išemigruoti, bet jiems sunkiau.

— Kokį įspūdį padarė Kalantos susideginimas?

— Įspūdis, kaip sproguosios bombos. Kaipgi, dega žmogus kaip fakelas, šaukdamas laisvės Lietuvai. Kalantos laidotuvių dieną Kauno gatvėse išsipylė apie 2,000 demonstrantų, ir tai inteligentijos, net profesoriams vadovaujant. Kai kurie iš mūsų tarnavome kariuomenėje Vilniuje. Tai jau metai prieš Kalantos susideginimą karininkai mus instruktodavo apie pasipriešinimo veiksmus: nuplėšiamos buvo komunistų vėliavos, lipinamos proklamacijos, užtepami komunistiški ženklai Tiesa, nedaug, bet visgi buvo tokių atsitikimų.

S. OSORIJOS VADOVAUJAMAS

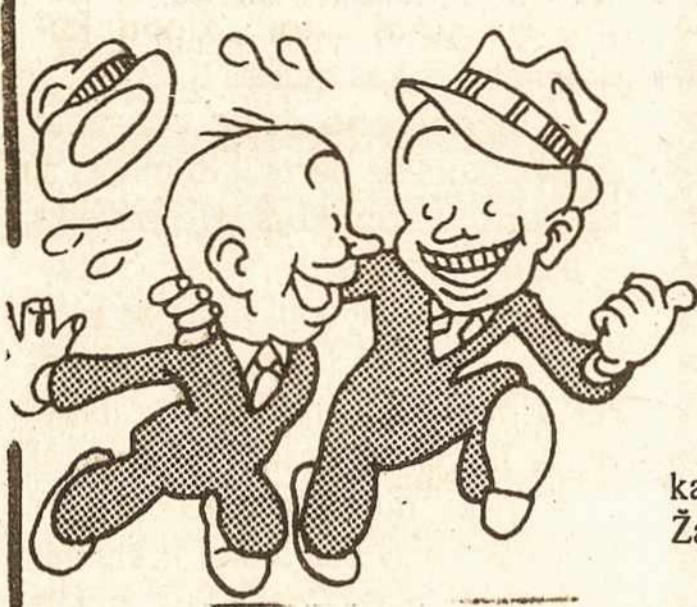
šokių ansamblis iš Kolumbijos gastroliavo Vilniaus filharmonijoje. Vilniečiai turėjo retą progą susipažinti su šio tolimo krašto šventėmis, prosenių legendomis. Minima “Eldorado” kompozicija, skirta čibčaso genčiai, prekymetį Bogotoje vaizduojantis “Valstiečių turgus”, vestuviniai šokiai. Vadovė S. Osorija — kolumbiečių baleto kūrėja. Jos įsteigtas ansamblis yra laimėjęs premijų tarptautiniuose liaudies šokių festivaliuose.

VILNIAUS 650 METŲ SUKAKČIAI skirta kantata “Tu Vilniuj pasilik, valdove” jau atspausa Tėvų pranciškonų spaustuvėje Brooklyne, N.Y.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 5 MĖNESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ VEIKLOJE

Neseniai skaitytojus pasiekė Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos (ŠALSS) informacinio biuletenio "AŠIES" pirmasis numeris. Leidinio pradžioje paaiškinta, jog ateityje biuletenio turinį numatoma keisti įvedant daugiau akademinio pobūdžio straipsnių. "AŠIS" daugiausiai yra lietuvių kalba, nors kai kurie straipsniai spausdinami angliškai.

Veiklos planai

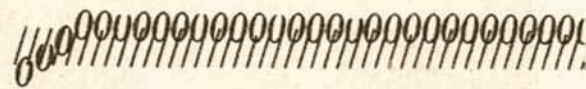
Biuletenyje pranešama, jog torontiškas Alkis Senkus (ŠALSS Valdybos narys) ruošia straipsnį apie Sąjungos istoriją šiais metais sukanka 25 m. nuo ŠALSS įsikūrimo. Straipsnis bus pristatytas ateinančiame suvažiavime, Montrealyje. Sukaktuvinis suvažiavimas bus lapkričio mėnesio pabaigoje (JAV Padėkos dienos savaitgalio šventės metu). Organizacinis komitetas sudarytas iš montreališkų studentų R. Bulotos, S. Brkio, V. Kudzinaitės, V. Malciūtės ir G. Bulotos.

Prieš metinį studentų suvažiavimą numatoma suruošti ŠALSS Studijų dienas, liepos 11-13 d.d. Kent Valstybiname universitete, Ohio valstijoje. Studijų dienose siekiama aptarti lietuvių studentų veiklą, stiprinti organizacinius sąsaitus tarp įvairiuose universitetuose įsikūrusių studentų klubų ir pasvarstyti kai kuriuos akademinis klausimus.

Studijų dienoms parengti sudarytas darbo komitetas kaimyniniame Clevelande, kuriame darbuojasi Vytautas Žagarskas, Marytė Idzelytė, ir Ramūnas Švarcas ir dr. Jonas Cadzow (kurio dėka gautos Studijų dienoms patalpos). Komitetas praneša, jog dalyvavimo mokeskis yra \$ 25,00 asmeniui (įskaitant registraciją, nakvynę ir maistą).

Kaip rašoma biuletenyje ŠALSS Valdyba deda pastangas sudaryti lietuvių paskaitininkų, filmų, plokštelių, leidinių ir knygų kartoteką. Šiam darbui pradėti pakviestas studentas Viktoras Nakas iš Detroito.

Neseniai putas Amerikos lietuvių tarybos (ALTOS) kvietimas paskirti jos vadovybei tris ŠALSS atstovus. Valdyba paskyrė Mildą Kupcikevičiūtę iš Či-

DIRBKIM KARTU +

ESTÀ NA HORA DE COLABORAR

kagos ir Arūną Čiuberki bei Vytautą Žagarską iš Clevelando.

Valdyba

Šių metų valdybą sudaro Antanas Šileika, pirm., Algis Senkus, vicepirm., Giedrė Vasiliauskaitė ir Lilija Zenkevičiūtė, sekr., Kęstutis Tamošiūnas, narys konstitucijos revizijai ir Algis Pacevičius. Visi Valdybos nariai gyvena Toronto mieste arba jo apylinkėse.

Naujas klubas Illinois valstijoje

Šių metų pradžioje Northern Illinois universiteto lietuvių studentai nutarė įsteigti savo klubą. Valdybon išrinkti – Rimantas Genčius, pirm., Rita Kuraitė, vicepirm., Marytė Kazūnaitė, sekr., Darius Ošlapas, išd.

Klūbas palaiko glaudžius ryšius su kaimynine Auroros miesto Lietuvių Bendruomenės apylinke, LB Valdybo-

ŠYPSENOS

Eišteino patarimas

Amerikiečių korespondentas kreipėsi į profesorių Albertą Einšteiną, klausdamas, kaip geriausiai galima išreikšti gyvenimo laimę. Einšteinas nusišypsavo ir tarė:

— Gyvenimo laimę? Ta pačia lygtimi, kaip ir visus dalykus išreiškiame.

— Ar galite ją man pasakyti?
— A ligi X plus Z. Raidė X — tai darbas.

— O ką reiškia Z? — nekant-ravo korespondentas.

— Z reiškia laikyti liežuvį už dantų.

Meteorogija

Meteorologijos stoties vedėjas diktuoja savo mašininkei:

— Rytoj — šilta, vakare — lietus.

— Gaila, — tarė sekretorė, — rytoj žadėjau eiti į pasimatymą.

— Na, tai gali išbraukti lietu, — tarė stoties vedėjas.

• Per keletą metų mokykloje ir mokyklos šuo išmoksta eilėmis loti (korėjiečių priežodis).

• Šypsena pigesnė už elektrą, bet teikia daugiau šviesos.

(A. Cronin)

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANŠŲ KOMISIJOS

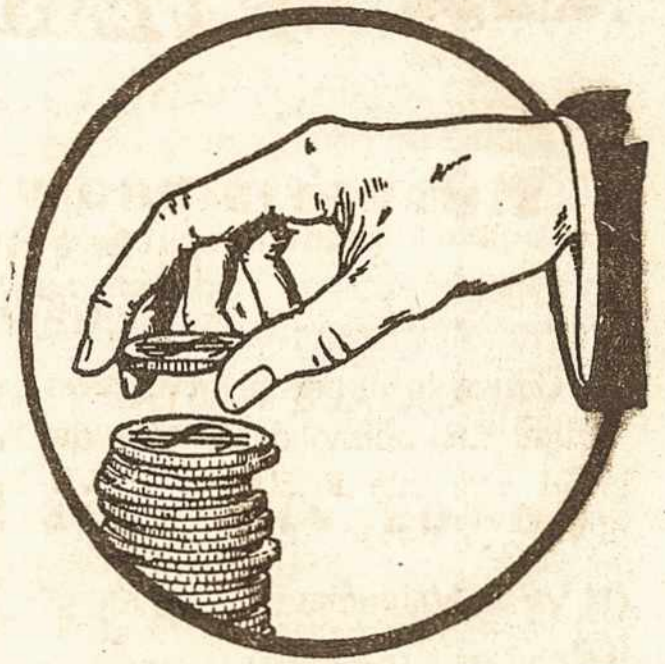
svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel. 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344

ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677

sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

je sudaro jaunimo sekciją. Į Trečiąjį Jaunimo Kongresą (š.m. pabaigoje Pietų Amerikoje) numatoma nusiųsti vieną atstovą.

Šiuo metu studentų klubo valdyba deda pastangas suruošti tautinių šokių pasirodymą universiteto salėje.

Northern Illinois u-tą lanko apie 20.000 studentų. Lietuvių skaičius nedidelis — 90 asmenų. Studentų klubui priklauso 22 nariai.

Vedaraišis

Šio pirmojo "AŠIES" numerio vedamąjį parašė Valdybos narė Giedrė Vasiliauskaitė. Pažymėjusi, jog pereitasis studentų suvažiavimas Toronte laikomas pasisekusių dėl savo dalyvių gausos (atvyko apie 600 žmonių), drauge tenka pastebėti, jog akademinėje programoje dalyvavo vos keli dalyvių nušimčiai. Todėl valdyba nutarė ruošti du suvažiavimus — vieną kuriame būtų renkama pabendrauti, užmegsti ryšius, o antrą, kuriame rimčiau būtų nagrinėjami studentų veiklai svarbūs reikalai.

G. Vasiliauskaitė pažymi:

"Kokia būtų ši organizacija (ŠALSS) jeigu mūsų veikla būtų vien tik didelis balius? Mūsų norai, reikalavimai ir idėjos yra siekti ko nors aukštesnio, pakiltesnio".

Matomai, ŠALSS Valdyba visas viltis sukaupti į Kento suvažiavimo pasisekimą.

JONAS JUOZEVIČIUS iš Čikagos kalba jaunimo suvažiavime Londone, Ont., kur buvo svarstomi jaunimo kongreso reikalai.

Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

TŪKSTANTINIS VAJUS

Prie tūkstantinio vajuos prisidėjo:

46. Petronėlė Draugelytė Vosyliene (Iš Campinas) ĩnešė Cr\$. 1.000,00

PASIŽADĖJUSIŲ INAŠAI:

Jonas Valavičius - Cr\$. 1.000,00
Aleksas Kalinauskas 100,00
Jorge Garška 100,00
P. Ragažinskas 500,00

Lietuvi, prisidėk prie Tūkstantinio vajuos, paremdamas mūsų jaunimą. III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso pasisekimas tavo rankose.

FINANSŲ KOMISIJA

VAKARIENĖS 10.8.75 PELNAS

Pajamos	- 2.480,50
Išlaidos	- 1.235,50

Pelnas 1.245,00

Rengė: Lietuvių Katalikių Moterų Draugija.

Pirmininkė: Angelika Triubienė

Sekretorė: Vera Tatarūnienė

Talkininkės: Ona Masienė,

Teklė Kiseliauskienė

Uršulė Bendoraitienė

Lietuvių Katalikių Moterų Draugijai Kongreso rengėjų vardu nuoširdžiai dėkojame

FINANSŲ KOMISIJA

IŠSIŪSTA 819 BIULETENIŲ

Jaunimo kongreso būstinė jau surašė virš 800 lietuvių šeimų adresų, surašė kiekvieno adreso pašto zonos numerį ir bairo pavadinimą. Rugpiūčio 6 paštu buvo išsiusta 819 pranešimų lietuvių ir portugalų kalba apie kongresą šeimoms, kurios negauna Mūsų Lietuvos. Pranešimas ML formato, šešių puslapių. Visa informacija jau buvo atspausta Mūsų Lietuvoje.

VALDYBA SVARSTĖ N. METUS

Rugpiūčio 11 d. JK komiteto valdyba iš finansų komisijos išdinko J. Tatarūno išgirdo, kad pasirašyta sutartis su Itaiči namais, kur sausio 1-6 vyks studijų savaitė. Mokestis už vieną dalyvį vienai dienai išeis 40 kruzeirų.

Dalis posėdžio dalyvių paliko net iki pirmos ryto, svarstydami Naujųjų Metų sutikimo vietos klausimus. Sekantis valdybos posėdis kviestas pirmadienį, rugpiūčio 18.

TIESA IR GYVENIMAS

ŠIMTMETIS NUO VYSK. VALANČIAUS MIRTIES

(1875 – 1975)

VALANČIAUS RAŠTAI

GVVUS VINCCELIS

(Iš Vysk. Valančiaus Vaikų knygelės).

Yra sakoma: išmintingesnis miesto veršelis, kaip sodžiaus vaikelis, tačiau atsiranda kartais ir sodžiuose mažiukų su apvalia galva, kaip tai pamatysim.

Žarėnų parapijoje buvo bajoraitis, vaikas niekuo nedėtas, bet plikis. Neturėdamas savo tėviškėlės, jis nunuomojo svetimą butą, vedė labai akylą moterį ir įmaningai gyveno. Po metų davė juodviem Viešpatį sūnų, kurį krikštijant praminė Vincentu. Augino jį dailiai Dievo baimėj. Bet pačiuoju, būdamu nemokytu, ir vaiko neišmokė nei rašto, nei lenkiškai. Į mokslus leisti nebuvo kuo. Bet Vincelis iš prigimimo buvo labai mokslus, nes, šeštus metus užkliudęs, per tris savaites rytą ir vakarą kalbinamas, išmoko poterių ir prisakymus.

Dvylika metų sukakusį, atidavė tėvai vienam pusponiui į pasiuntmenes vaikiuką. Čia bebūdamas, Vincelis išmoko rašto ir lenkiškai kalbėti. Dvaruose dažnai vaikai pasileidžia, nes nėra kam jų priveizėti, bet Vincelis nepasileido: rytą ir vakarą kalbėjo poterių, sekmadieniais, kad išlikdavo, vaikščiodavo į bažnyčią, eidavo išpažinties, buvo ponui ištikimas ir ne mažiausio daikto nekušindavo.

Juoba paūgterėjusį ponas pakėlė Vincelijį pakalikus, arba tarnus, dailiai apdarė, padėjo gerą algą ir visur su savim vežiojos. Numanė Vincelis mūsų žmones per daug esant bylius, viską pasakojant reikiantiems ir nereikiantiems, todėl ryžos, be melagystės, nieko svetimiems nepasakyti.

Kaži kuomet ponas su Vinceliu nuvažiavo į Šiaulius. Ponui į miestą išėjus, Vincelis prie daiktų paliko. Tuoju atėjus žydas klausė jį:

- Kas važiuoja?
- Ponas, – atsakė Vincelis.
- Iš kur važiuoja?
- Iš Kuršėnų – atsakė Vincelis (mat, pro Kuršėnus buvo atvažiavusiu).
- Kur važiuojata? – klausė žydas.
- Šiaulius.
- Nu, aš tai matau, – sakė žydas, – bet ar toliau važiuosita ar grįšita?

- Kaip lieps ponas.
- Nu, kas tu toks esi? – tarė pagaliau žydas. – Eik sau.
- Negaliu eiti, nes ponas liepė man čia būti.
- Žydas nusispiové ir spūdinio laukan, nieko neprisiklausęs.

Valandai praėjus, ponas sugrįžo ir leidos toliau į kelią. Panevėžyje atsitiko nakvoti. Ponas, pasišaukęs žyda, tarė:

- Duok man ir mano draugui valgyti.
- Oi, ką duosiu? – atsakė tas.
- Gal šaldytos žuvies?
- Na, gerai, – tarė ponas, – duok tos.

Žydas atnešė ponui du dalykų stambios žuvies, o Vinceliui guireles. Ponas valgė, o Vincelis vien savąsias prie ausies kišo. Pamatęs tai, ponas tarė:

- Vincentai, dėl ko nevalgai? Ką tai dirbi?

– Ar žinai, ponelį, ką? – atsakė šis. – Pirm dviejų metų nuskenodo mano tėvelis: klausiu tas žuvelės, bene matė jį vandenyje. Jos vien atsako: „Dar nebuvom gimusios – klauskis vyresniųjų“.

Ponas prasijuokė ir liepė žydui atnešti Vinceliui tokios pat žuvies, kokią pats valgė.

Nuvažiavo paskiau juodu į Vilnių. Ponas taipogi išėjo į miestą, o Vincelijį viešbutyje paliko. Valandai praslinkus, įėjo pas jį kažis koks, tarsi pusponis, ir pradėjo kalbinti.

– Skaičiau, – sakė, – tavo pono pasportą ir žinau jį atvažiavus iš Žemaičių; pasakyk man, kas ten pas jus girdėti?

– Išvažiuodamu iš Panevėžio girdėjova skambinant visais varpais: tur būti, kas norint numirė, – atsakė Vincelis.

– Bet ne to aš klausiu, – tarė svečias: – Aš noriu žinoti, ką ten kalba žmonės.

– Žmonės ir kunigai kas rytą ir vakarą kalba poterių.

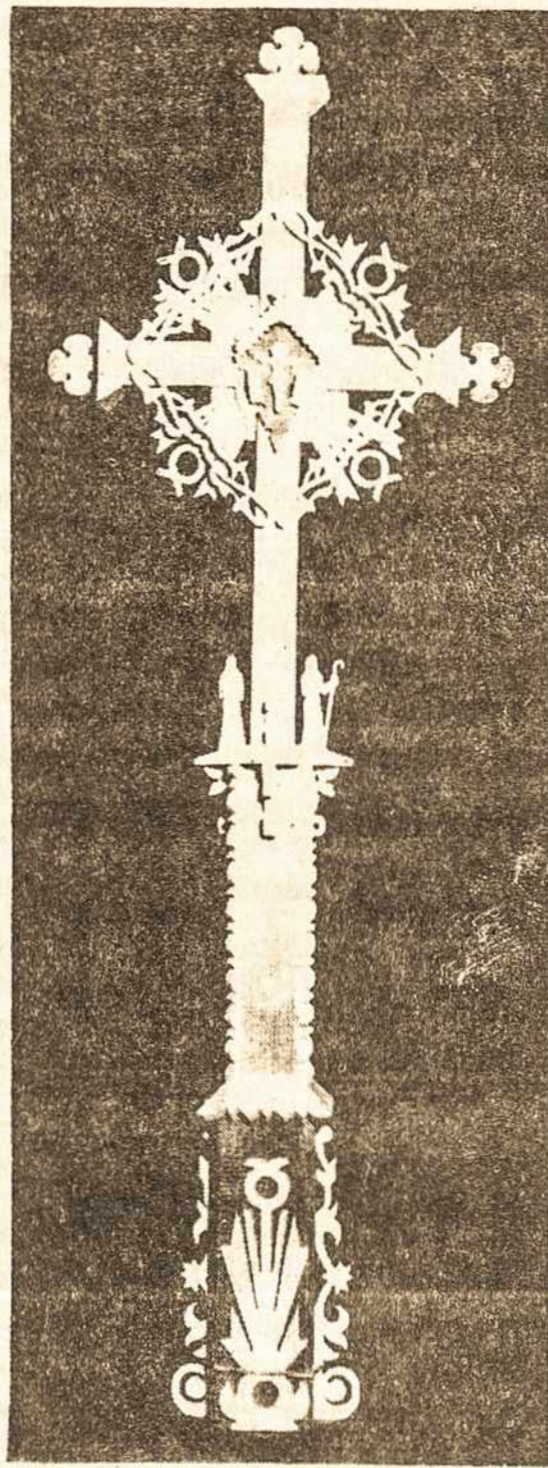
– Tu manęs nesupranti. Aš girdėjau, kad ten pas jus žmonės sukilo. Ar tiesa?

– Tikrai teisybė, – atsakė Vincelis: – Kai tik išaušta, beregint sukyla visi žmonės.

– O ką dirba sukilę?

– Ką liepia šeimininkas: vienas eina arti, kitas gena bandą ir taip toliau.

– Kas tu esi žmogus? – tarė svečias. – Aš klausiau, ar nesimuša pas jus.

Lietuviško kryžiaus projektas. Tokį kryžių pastatys Dainavos stovykloje, atžymėdami vysk. Valančiaus mirties 100 metų sukaktį.

O maniau, kad tai Brazilijos lietuvių kryžius jų imigracijos 50-čio paminėjimui!

VOKIETIJOJE

— Kard. A. Samore š. m. rugpiūčio 24 Bad Woerishofene, kun. Antano Bungos vadovaujamoje šv. Ulricho parapijoje švęs 70 metų amžiaus ir 25 metų vyskupavimo sukaktį. Šv. Ulricho bažnyčioje bus iškilmingos Mišios, kurias koncelebruoti su jubilatu pažadėjo 5 vyskupai (4 vokiečiai ir vysk. A. L. Deksnys) ir apie 20 kunigų sukaktuvininko ir kenčiančios Lietuvos Bažnyčios intencija. Iškilmingi pietūs kviestiems svečiams bus kun. Bungos klebonijoje, o po to akademija. Paskaitą apie jubilatą ir kenčiančią Lietuvos Bažnyčią skaitys prof. J. Eretas. Kard. Samore yra nuoširdus lietuvių draugas, 1932-1938 buvęs nunciatūros sekretorius Kaune, apdovanotas Gedimino ordinu. Po karo ėjo svarbias pareigas Vatikane, tarp jų ir valstybės sekretoriaus. Kad kardinolas atvyksta pas lietuvius švęsti savo

– Šiauliuose mudviem esant, susimušė žmogus su žydu, bet vyresnybė juodu perskyrė, – atsakė Vincelis.

– Tu vien niekus tauziji. Aš noriu žinoti, ar nėra pas jus karo.

– Yra, yra. – atsakė Vincelis.

– Na, to aš ir noriu žinoti; kurioj vietoj ir kas mušas?

– Mano pono dvare yra senas gaidys, kurs be pertrūkio mušas su kalakutu; kažin, kurs kurį paveiks, – atsakė Vincelis.

– Ar tu esi apgavikas ar pusprotis? – tarė svečias. – Aš noriu žinoti, ar negirdėjai, ar nesimuša kame karaliai.

– Tiesa, mušas: neseniai vienas vaikas atėjo pas mane ir atsinešė kortas; nieko netrukus, mano būgnų karalius užmušė jo lapų karalių, nes manasis buvo švietalas.

– Matau, kad su tavim nesuskalbėsiu, – tarė svečias. – Pasakyk man, ką mano tavo ponas.

– Mano rytoj namo važiuoti, – atsakė Vincelis.

– Pasakyk man, ar nesišaušia pas jus ponai su bajorais prieš vyresnybę.

– Kartais šiaušias, – atsakė Vincelis: – štai mano paties ponas, eidamas pas vyresnybę, šukuoja galvą ir sušiaušia plaukus, labiausiai ant kaktos.

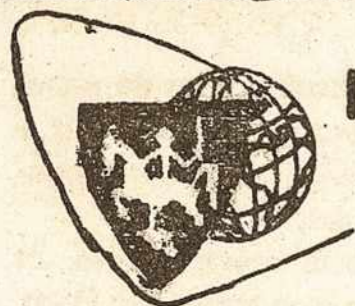
– Kad tu prapultum su savo tokiu šnekesiu. – tarė svečias supykęs, – tai prakeiktas žemaitis. Nieko negalėjau iš jo sužinoti.

Tai pasakęs, svečias nešinos laukan.

dvigubo jubiliejaus, reikia laikyti jo nuoširdaus draugiškumo lietuviams ir Lietuvai įrodymu.

PIRMOJI PARODA

Radvilės Zagurskytės pranešimu "Komjaunimo Tiesoj" liepos 3 d. Vilniaus ateizmo muzėjus išniekintoje šv. Kazimiero šventovėje surengė I respublikinę liaudies menininkų darbų parodą antireligine tematika. Ji mini lankytojus susimąstyti verčiantį A. Gedvilo medžio bareljefą "Mano Viešpatie! Juk aš nieko neužmušiau, aš tik nurodinėjau, ką pašalinti, kuris komjaunuolis, komunistas, aktyvistas". Parafrazuojant šią mintį, būtų lengva sukurti dar įdomesnę kūrinių "Tėveli ir mokytojau Staline! Aš nenukankinau dešimčių milijonų nekaltų kalinių Sibire. Aš tik juos suėmiau, apkaltinau, be teismo nuteisiau, vykdydamas tavo valią. O kad jie numirė, neugebėdami prisitaikyti prie gamtos ir darbo sąlygų, patys kalti. Kalti ir dėlto, kad dabar savo kaulais daro gėdą Sovietų Sąjungai, didžiausiai ir žiauriausiai žmonių naikintojai pasaulio istorijoje". Parodoje dalyvauja liaudies skulptoriai, tapytojai, medžio drožėjai, vario kalintojai ir net keramikai.

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giostas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

RENKASI ATSTOVAI

Jaunimo kongreso Brazilijos atstovai jau tris kartus buvo susirinkę posėdžiuose. Šiuo metu posėdžiai vyksta kas sekmadienį, 9 val. ryto, šv. Kazimiero parapijos patalpose, Mookoje. Pereitą sekmadienį buvo aptarta viena kongreso temų - Mišrių šeimų įjungimas į bendruomeninį lietuvių gyvenimą.

ATVYKSTA BALTĪJA

Londono, Kanados, lietuvių jaunimo ansamblis "Baltija" jau užsiregistravo atvykti į Jaunimo kongresą Šis p Chainauskų vadovaujamas vienetas pasiųs 23 šokėjus ir 5 vadovus palydovus. "Baltija" ne tik šoka, bet ir dainuoja. Kongrese dalyvaus

Mergaitės Loreta Lukšaitė, Vida Valaitytė, Zita Bersenaitė, Rūta Dragūnevičiūtė, Lori Pumputytė, Rita Genčiūtė, Dalia Judickaitė, Jūlytė Bliskytė, Rūta Gudinskaitė, Silvija Chainauskaitė, Saulė Bajelytė, Lidija Navickaitė, Ramona Simanavičiūtė. Vyrukai: Antanas Valaitis, Vitas Valaitis, Feliksas Šiaučiūnas, Bernardas Lukša, Leonardas Lukša, Bernardas Keras, Raimundas Zabulionis, Saulius Dragūnevičius, Vitolis Dragūnevičius, Marius Chainauskas, Vádovali M Chainauskas su žmona, p Vilis su žmona ir p. Kerienė. Galį būti kad dar dalyvaus keturi ansamblio nariai. Visi ansamblio nariai yra tarp 16 ir 25 metų amžiaus.

*****

ESTĀ NA HORA
de COLABORAR

*****

Excelente a apresentação do trio que veio dos Estados Unidos, A Nerija, o Bernardas e a Raimonda demonstraram que entendem realmente da coisa, interpretando magnificamente os seus números.

E por falar no trio, eles pediram que agradecêssemos as famílias que tão bem aqui os receberam. O muito obrigado dos três às famílias do Jonas Valavičius, do Henrikas Valavičius e dos Ambrozevičius.

Os agradecimentos também a "Moterų Draugija" pelo jantar organizado. Estava formidável.

Apesar de ser dia dos pais, o teatro Arthur Azevedo recebeu um bom público. Agradecimentos também aos que ali compareceram para prestigiar os artistas irmãos que vieram de tão longe sómente para que pudêssemos ter um entretenimento agradável. Aos que não puderam vir assisti-los queremos dizer que realmente foi uma pena, pois a moçada deu um concerto e tanto.

O Willi Ambrozevičius e a Wilma Žvingelaitė foram uns anfitriões e tanto, levando o Bernardas e a Nerija duas vezes para dançar samba. Os dois ficaram tão encantados com o samba que até na hora de ir embora no aeroporto estavam ensaiando alguns passos de samba para não esquecer.

O jantar na Sajunga também foi ótimo, o trio também fez uma apresentação lá.

E por falar em artistas, o Nemunas e o Rutelė fizeram uma apresentação espetacular no dia 13 passado lá no teatro Paulo Eiró. Nossos parabéns aos dois conjuntos.

Quem voltou da viagem da Argentina, Uruguay foi o casal Tatarūnas. A Vera nem bem havia chegado e já foi ajudando a Da. Angélica a organizar o jantar. Esta família está dando um duro em pról do Congresso, que não é mole.

MENSAGEM ÀS FAMILIAS DO INTERIOR

O Congresso é um festejo que atinge a todos os lituanos e seus descendentes no Brasil, pois virão representantes de quatro ou cinco continentes para conhecer o Brasil e homenagear a coletividade lituana, às vésperas do cinquentenário da imigração principal. Os que estão mais perto dos preparativos trabalham com a intenção e o desejo de representar todos.

O comitê de finanças já recebeu colaborações do Rio de Janeiro, Porto Alegre, Campinas, Santos, e espera a contribuição, grande ou pequena de todos. Mas os preparos e o congresso não se limitam a finanças.

O comitê organizador convida as famílias do interior a participarem do congresso, assistindo o Reveillon, o encerramento, o festival de danças folclóricas, a exposição. Caso necessitem alojamento, a comissão está pronta a ajudar. E os participantes de quinze países vão conhecer um pouco do interior, nas excursões ao Litoral Paulista, Rio, Itu e o roteiro das águas minerais. É aqui que algumas famílias poderiam encontrar os nossos hóspedes. Esperamos ter condições de mandar dois ou três grupos artísticos para o interior, o que depende do interesse das famílias de outros municípios e estados.

Ainda, como divulgação do congresso e da cultura lituana, temos objetos de arte folclórica (tecidos, cintos, chaveiros, decalques, cinceiros, trabalhos de cerâmica e madeira), além de livros, dicionários e discos. É só procurar informações pelo correio ou por telefone.

Apenas no estado de São Paulo há 103 municípios que contam com famílias de origem lituana, sem falar do Belém do Pará até Rio Grande e da Rondônia até Salvador. Como diz a comissão de finanças, "é a hora de colaborar".

O comitê organizador

Não vamos nos esquecer: dia 22 deste às 19 horas tem inauguração da Exposição dos Países Bálticos lá na praça Roosevelt. A Exposição irá até o dia 30. Ela vai ficar aberta das 16 às 22 horas diariamente. Apareça por lá.

Estamos pensando em voltar a apresentar uma horinha de rádio em lituano. O que é que vocês acham da idéia? Será que compensa? Nós achamos que sim. Se você tem alguma sugestão a fazer a respeito deste assunto escreva-nos aqui na redação.

Hoje vamos escrever algumas palavras em lituano com as suas traduções. Vamos lá.

LABAS - Saudação equivalente a OLÁ
KAIP EINASI? - COMO VAI?
SUDIE - ATÉ LOGO

LABAS RYTAS - BOM DIA
RYTAS - MANHÃ
JAUNIMAS - JUVENTUDE
KONGRESAS - CONGRESSO
MANO VARDAS - MEU NOME
AŠ - EU
NORIU - QUERO

LABAI GERAI - MUITO BOM ou
MUITO BEM

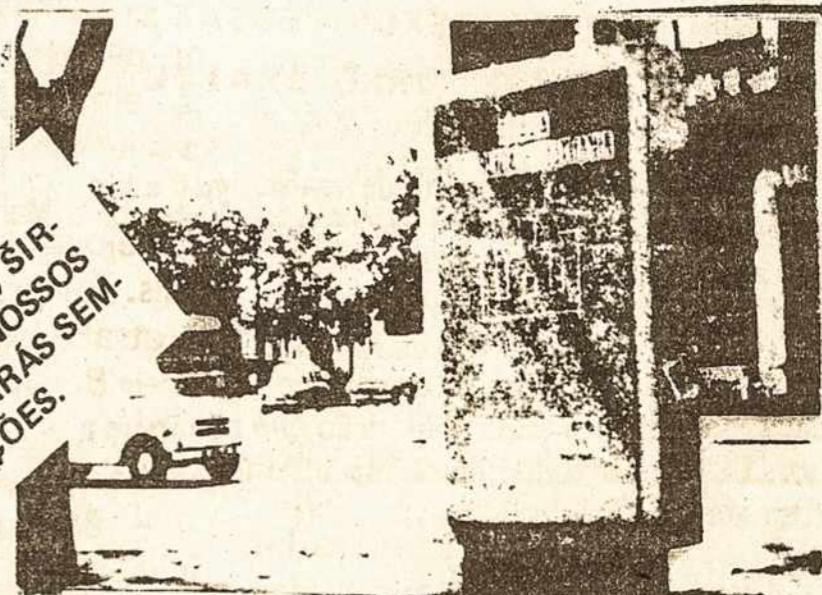
Bem, se você realmente está interessado em aprender lituano, escreva para a Caixa Postal 2928 CEP 01000 São Paulo, no envelope escreva PAMOKOS que quer dizer LIÇÕES. O professor Petraitis terá o máximo prazer em atendê-lo.

Bem, šiandien tik tiek, kitą savaitę bus daugiau. Sudie.

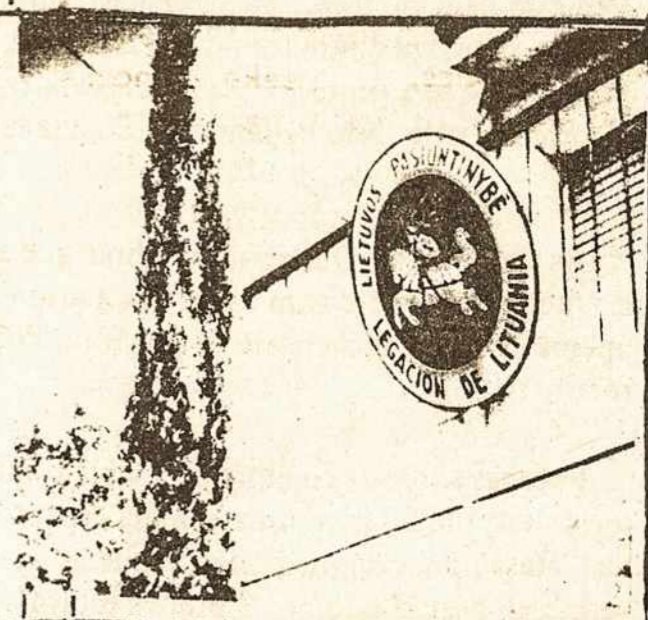
Algirdas

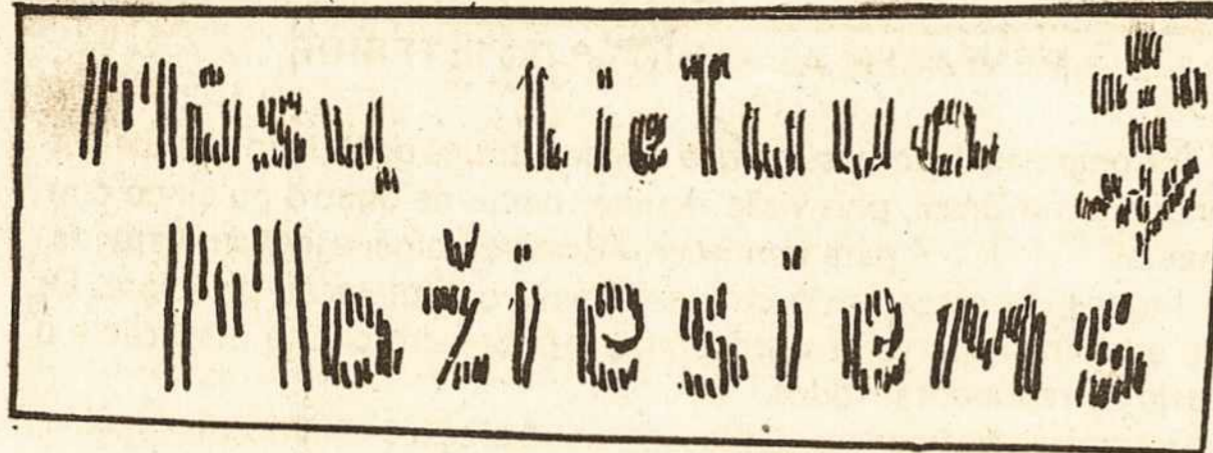
Plaza da República da Lituânia - Montevideo

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA, MŪSŲ ŠIRDY VISADA - PĀTRIA DE NOSSOS PAIS, LITUANIA, TU ESTARÁS SEMPRE EM NOSSOS CORAÇÕES.

13-14 Buenos Aires vaizdai. Čia kongresas prasideda gruodžio 20.
2 - Lietuvos pasiuntinybe Montevidėje.
13-14 O Congresso começa na Argentina e continua no Uruguai (Legação da Lituânia em Montevideo - 17)

NERINGOS STOVYKLOJE

Miške tarp beržyno ir kvepiančių pušų, saulės apšviestoje gražioje pievoje stovi dvylika mažų, bet gražių stovyklai tinkamai pritaikytų namelių. Tarpe jų yra pastatyta valgykla su sale ir netoli paviljonas, čia pat aptvertas tvorele lietuviškas kryžius-truputį toliau upelis su užtvanka. Graži vieta, iš tikrųjų, tokioms stovykloms.

Pirmą dieną atvykusi susipažinau su labai malonia sesele Igne ir su vadovais. Atrodė, kad viskas gerai, taip ir buvo. Ir štai jau antrą dieną pradėjau vykdyti stovyklai paruoštą programą.

8:00 val. keliamės ir tuojau mankšta, už dešimties minučių, kiekvienas namelis susirenka atskirai, rytinei maldai. 8:20 min. visi su savo vadovais ir vėliavėlėmis, ir šūkiomis eina prie aikštelės kurioje iškeliamą vėliava giedant Lietuvos himną. 8:30 min. pusryčiai, o nuo 9:00 iki 9:30 min. tvarkymasis, t.y. pasikloti lovas, surinkti išmėtytus popierėlius, išnešti šiukšles ir išvalyti bei sutvarkyti tvarkingai namelį.

Dabar pradėdama įvairi ir gerai nustatyta dienotvarkėje programa. Vadovai surenka savo būrelius ir skaito pasakėles ar ką nors kita. Toliau seka įvairūs užsiėmimai: sportas, dainos, siuviniai ir medžio drožinėjimai. Sportui pasirenka kiekvienas sau kas kam patinka ar krepšinį tinklėlį, minkšviedinį, tenisą ar joga.

Siuvinėti mergaitės pasirinkdavo daugiausiai iš įvairių siūlų patinkančias gėles ar ką nors kita. Taip keisdavosi būreliai darbeliais, sportu ir menu tarp savęs, t.y., vieni eidavo į meno namelį, kiti dainuoti arba sportuoti, kiti dar eidavo paruošti laikraštėlį, kuris išėda-

vo gale savaitės jau užpildytas. Štai jau šaukiama pietų.

Po pietų turime truputį laiko; susirenkame prie obuolių medžio arba einame prie tvenkinio pasimaudyti. Ir štai vėl pradėdama programa, visuomet keičiantis užsiėmimais tarp būrelių. 15-tą val. šaukiama pavakariam ir užkandę grįždavome prie užsiėmimų, iki vakarienos, kuri būdavo 18:30 min. 19:15 min. vėliavų nuleidimas ir vakaro programa.

Vieną vakarą pasakojama apie Čiurlionio gyvenimą su skaidrėmis ir švelnia muzika, kitą vakarą madų paroda iš įvairių valstybių, dar kitą – talentų vakaras, laužas, vysle. Valančiaus gyvenimas ir darbai, žaidimai lauke taip, kad kiekvienas vakaras buvo užimtas. Viskas, viskas nauja ir įdomu.

Štai dabar supratau, ką reiškia tokia stovykla, pačiai vienai atsidurti lietuviškoj aplinkoj, kur švariai kalbama lietuviškai, meldžiamasi, dainuojama ir šposai krečiami tikrai lietuviškai. Gaila, kad mažai laiko – tik trys savaitės, o kad būtų bent trys mėnesiai.

Kai Vandutė grįžo iš kitų stovyklų ir susitikome New Yorke, netikėtai pradėjome kalbėti lietuviškai, net pačios nustebome ir kaip mums tiko ši kalba – prisiderino mums.

Mes esame pramokusios stovyklų gyvenimo ir išmokusios programas ruošti; galėsime daug ką padėti šioje srityje. Pavyks, jeigu tėveliai su savo vaikais pradės lietuviškai kalbėti ir siųsti į stovyklas. Lauksime vaikus pasirodant jau su lietuviška dvasia.

Audra Vosyliūtė

BALTOJI MESKA

O acampamento aqui é muito legal, pois tem uma grande turma e está situado entre montanhas e colinas. Aconteceu inúmeras trapaças e namoros. O nosso jornalzinho funciona como um espião contando sobre tudo.

No acampamento há um lindo barco que já foi virado e derrubando três meninos e apedrejado.

É pena que o padre proibiu as nossas saídas entre eu, Ricardo e Alemão que iam nas colinas brincar com uns filhos de caseiros. No acampamento aprendi muito principalmente no dia da amizade, primeiros socorros e a vida no mato.

Gostei do acampamento pelas novas amizades que fiz, e achei as melhores conselheiras de todos os acampamentos que foram legais, me curaram das feridas que aconteceram em mim e as incluídas são Sandra Saldys, Lydia Rubliauskas, Leonice Rubliauskas. E como animador e chefe do acampamento o padre Saulaitis.

E a comida foi bem feita pelas senhoras: Cilene, Henrika que capricharam com todo o prazer.

Eu estou gostando muito do acampamento, e espero voltar em outros acampamentos para fazer grupos, brincadeiras, atividades, etc.

Eu estou neste acampamento, os componentes do meu grupo são: Doris Kubiski, Marisa Pasiczenika, Beatriz Bendoraitis, Elaine Kozakas e Estela Belapetravičius e o nome do meu grupo é Žuvėdra isto significa Gaivota.

Rosana Virginia Kozakas

Eu estou sendo muito boa.

Estou com 40 pontos de trabalho. Nosso grupo chama-se Žuvėdra e nós fizemos o mapa da Lituânia e as capitais.

Um dia eu estava no barco com a Estela, então o barco virou e eu me molhei muito.

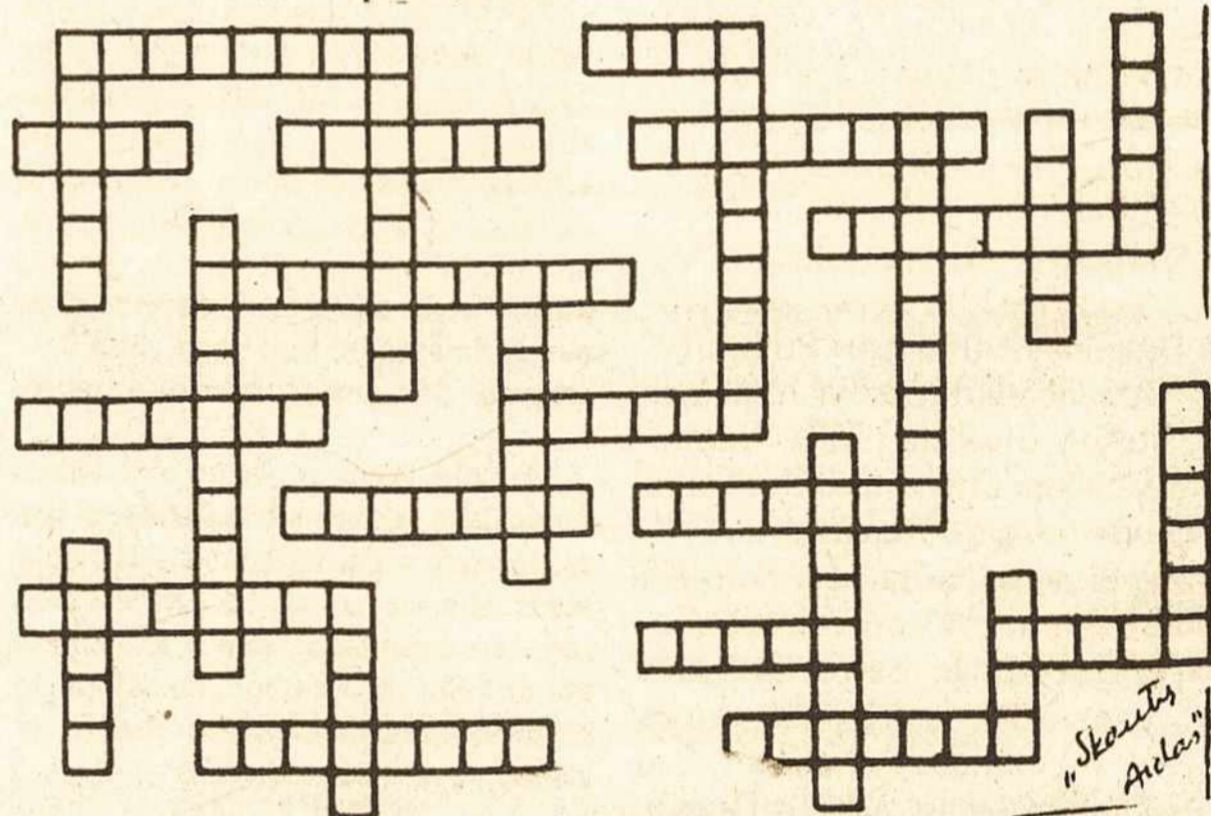
Eu tenho amigas e amigos.

Ana Beatriz Bendoraitis

Quinta feira é o dia do escotismo e nós demos uma caminhada de 5 km de ida e 5 km de volta. Foi um tal de se perder no mato, cair, etc. Quando voltamos todos tomaram banho mas mesmo assim foi muito legal.

André Valavičius

Rosana Virginia Kozakas

MEDŽIŲ VARDŲ ŽAIDIMAS

ta fome que queria atacar a lata de laranja chupada e no caminho queria comer até bambú.

-0-0-0-

Essa é pra quem não entende: Ainda bem que a Marytė Saulaitytė não entende português. Ela está amando, não sabemos quem, pensa até em casar.

Dicas:

Se ela perguntar o significado das seguintes palavras vocês dizem:

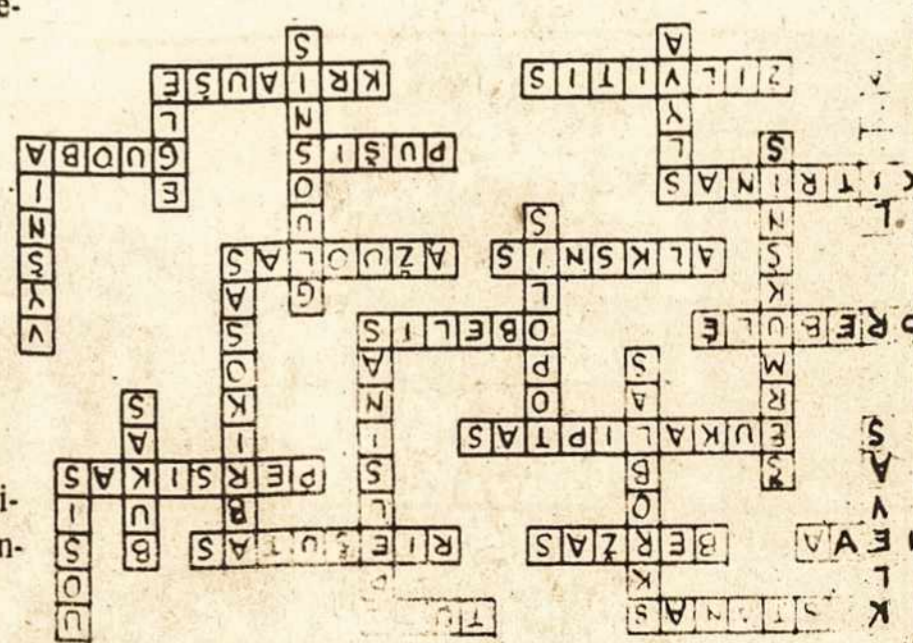
amando - ensinando
casar - dar aulas

-0-0-0-

Kiekvienam medžio vardui yra paskirta tiek lan gelių, kiek žodis turi raidžių. Geriausia yra pradėti žaisti nuo ilgiausių žodžių.

- 10 raidžių - eukaliptas, šermukšnis
- 9 raidės - abrikosas, apelsinas
- 8 raidės - skroblas, gluosnis, žilvitis, kaštanai, persikas, citrinas, riešutas
- 7 raidės - ažuolas, alksnis, drėbulė, topolis, kriaušė
- 6 raidės - beržas, klevas, vyšnia, obelis
- 5 raidės - bukas, liepa, pušis, uosis, slyva, guoba
- 4 raidės - eglė, ieva, tuja

MEDŽIŲ VARDŲ ŽAIDIMAS PĖDSAKYMAS

**BALTOSIOS MEŠKOS PĖDSAKAI
PEGADAS DO "URSO BRANCO"**

A partir de hoje o horário deverá ser igual a um relógio bom "Seiko, Orient etc" porque o relógio que atrasa não adianta.

-0-0-0-

A Lydia e a Leonice estão participando deste acampamento com tanta disposição que não vêem a hora de mandar todo mundo pro inferno. "Isto que é ter vontade".

-0-0-0-

O Sr. Vitor Bacevičius anda meio atrapalhado: Pediram para ele trazer de São Paulo, carne e ele trouxe peixe; pediram tomate e ele trouxe cenoura. Imagine se a gente tivesse pedido abacaxi ele traria um elefante. Não liguem não. É a idade.

-0-0-0-

As cozinheiras: Queremos lembrar que está todo mundo contente com a comida, tanto é que não apareceu nenhum cachorro aí por fora. Por que será?

-0-0-0-

Fofocas sobre as cozinheiras: Sabiam que iam ter visitas, prepararam uma comida especial chamada: "Resto prá cachorro". Sorte que as visitas estavam com bastante fome. O Pranyš estava com tan-

O Osvaldo é muito esforçado, o único defeito dele é não reconhecer o esforço dos outros. Chegou na casa do Tru-lhu de madrugada e veio com a seguinte desculpa: Eu pensei que a caravana pra Stovykla ia sair a 1 hora da manhã e não a 1 hora da tarde, e o Tru-lhu, não aguentava mais e ele não se mancou:

Chegamos a seguinte conclusão: "O trabalho enobrece, mas também acaba com as pessoas".

-0-0-0-

Chega de gozações, vamos ao sério. Os conselheiros avaliaram o vosso comportamento no dia de ontem e acharam que vocês estão de parabens.

-0-0-0-

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

VILNIAUS OPERA

Vilniaus žiūrovai pirmąjį operos spektaklį žiūrėjo 1633 metais - kompozitoriaus M. Skakio operą-muzikinę idiliją "Galatėją". M. Skakis buvo karališkųjų rūmų kapelmeistras, tarnaujantis Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vladislavui IV Vazai, 1635 metais pastatęs Vilniaus Žemutinėje pilyje savo "Juditė", "Dafnė" ir 1636 metais "Elenos grobimas". Tai reiškia, kad muzikinis Vilniaus teatras savo veiklą pradėjo kiek anksčiau už pirmąjį pastovų Europos panašaus pobūdžio viešą teatrą Venecijoje (1637 m.)

Vilniaus Žemutinės pilies kieme buvo pastatyti puošnūs mediniai teatro rūmai, kuriuose vaidino pajėgūs italų dainininkai, muzikantai, scenos specialistai ir inžinieriai. Šiame teatre vienuolika veikalų statė italų kompozitorius M. Skakis, pagal karališkosios trupės dainininko V. Pučitelio libretą, 1646 m. įvyko paskutiniosios Žemosios pilies teatro operos, M. Skakio "Andromedos" premjera, trupė iširo ir teatro pastatas nugriautas, kadangi tokios meniškios įstaigos išlaikymas reikalavo labai daug lėšų.

Apie 1785-1790 metus pradėjo Vilniuje pasižymėtas lenkų režisierius V. Boguslavskis, statęs dramas ir operas, nors vėliau vyravo muzikinis teatras. Po 1831 metų sukilimo teatrinė veikla Vilniuje buvo caro suvaržyta, kol 1845 metais rotušėje (dabar Dailės muziejus) atidarytas miesto teatras. 1887 m. operos lygis pakilo, atsiradus naujai trupei, kuri 1908 metais pastatė vilniečio K. Galkaus operą "Čigonai". Vasaros sezoną trupė atlikdavo operas Botanikos sode, Vasaros teatre. Caro valdymo metu tebuvo keturi operos teatrai - Kijeve, Tiflise, Kazanėje ir Vilniuje.

1867 metais Vilniuje atidaroma pirmoji muzikos mokykla, savo mokyklas steigė ir Lietuvos didikai B. Oginskis ir A. Tyzenhauzas. Čia studijavo M.K. Čiurlionis, J. Gruodis, lietuviškos operos tėvas M. Petrauskas ir pirmasis dirigentas J. Tallat-Kelpša.

LIETUVOS KLIMATAS

Lietuvoje anksčiausiai stebėti orą ir kritulius pradėta Vilniuje, kuriame nuo 1770 metų užrašoma oro temperatūra ir nuo 1887 metų - krituliai. Meteorologinės stotys 1871-1875 metais pradėjo veikti Vilkaviškyje, Marijampolėje, Kėdainiuose, Druskininkuose ir Suvalkuose. Iki XIX a. pabaigos visoje Lietuvoje veikė 41 meteorologinė stotis.

Nuo XVIII a. pabaigos Vilniuje jau buvo gaminami termometrai, barometrai, higrometrai, nors šiuo metu jų pavardžių neturiama.

Tiriant temperatūros svyravimus nuo 1777 iki 1973 metų Vilniuje, žiemos ir vasaros buvo suskirstytos į tris grupes: šiltas, šaltas ir vidutines, kurių nukrypimai ribojami 25 nušimčiais nuo vidutinės temperatūros.

Daviniai rodo, kad XVIII a. pabaigoje ir XIX a. pirmoje pusėje vyravo šaltos arba šiltos žiemos, o vidutinių žiemų buvo maža. Vasaros buvusios šiltos ir vidutinės, o šaltų

1904 m. buvo įsteigta "Vilniaus lietuvių savišalpos draugija", apie kurią spietėsi pagrindinės muzikinės ir teatrinės jėgos, jų tarpe J. Naujalis, Č. Sasnauskas, M.K. Čiurlionis, M. Petrauskas. 1905 m. M. Petrauskas subūrė pajėgų chorą, kuris koncertavo Miesto salėje (dabar Valstybinė filharmonija), o tų metų rugpiučio 28 sekmingai pastatė M. Petrausko operetę "Kaminkrėtys ir malūnininkas".

1906 metais Miesto salėje įvyko M. Petrausko "Birutės" operos premjera, pagal dramaturgo G. Landsbergio libretą. Lenkijai okupavus Vilnių, Lietuvos opera buvo perkelta į Kauną, iš kurio į sostinę sugrįžo 1939 metais.

Šiuo metu akademinis Vilniaus operos ir baleto teatras perkeltas į naujus rūmus, apimančius 120.000 kubinių metrų, tūkstančio vietų talpos teatrą, prie kurio yra keturios repetitijų salės, viena iš moderniausių Lietuvos scenų.

nedaug tebuvo. XIX a. pabaigoje klimatas sujūriškėjo, sumažėjo didesni temperatūros skirtumai, o XX a. pradžioje vasaros dar labiau atvėso. Nuo 1920 iki 1930 metų nebuvo nė vienos šiltos vasaros, kadangi iš vakarų žiemą atnešami šiltesni, o vasarą vėsesni jūriniai orai.

Tarp 1930 ir 1940 įsivyravo rytų orai, pagausindami šiltas vasaras ir vidutines žiemas. Nuo 1940 iki 1950 pagausėjo vėsių vasarų su iš pietų atnešamu oru. Nuo 1950 žiemos atšalo, nes oras ėjo iš šiaurės ir rytų. Ypač šaltos buvo 1963, 1964, 1969 ir 1970 metų žiemos.

Nuo 1971 žiemos pašiltėjo, temperatūra buvo du laipsniai aukštesnė už vidurkį. Vasaros - įprastinės, išskyrus 1972 metų, kada buvo du laipsniai šilčiau, buvo 20-30 nušimčių daugiau kritulių ir labai dideli derliai.

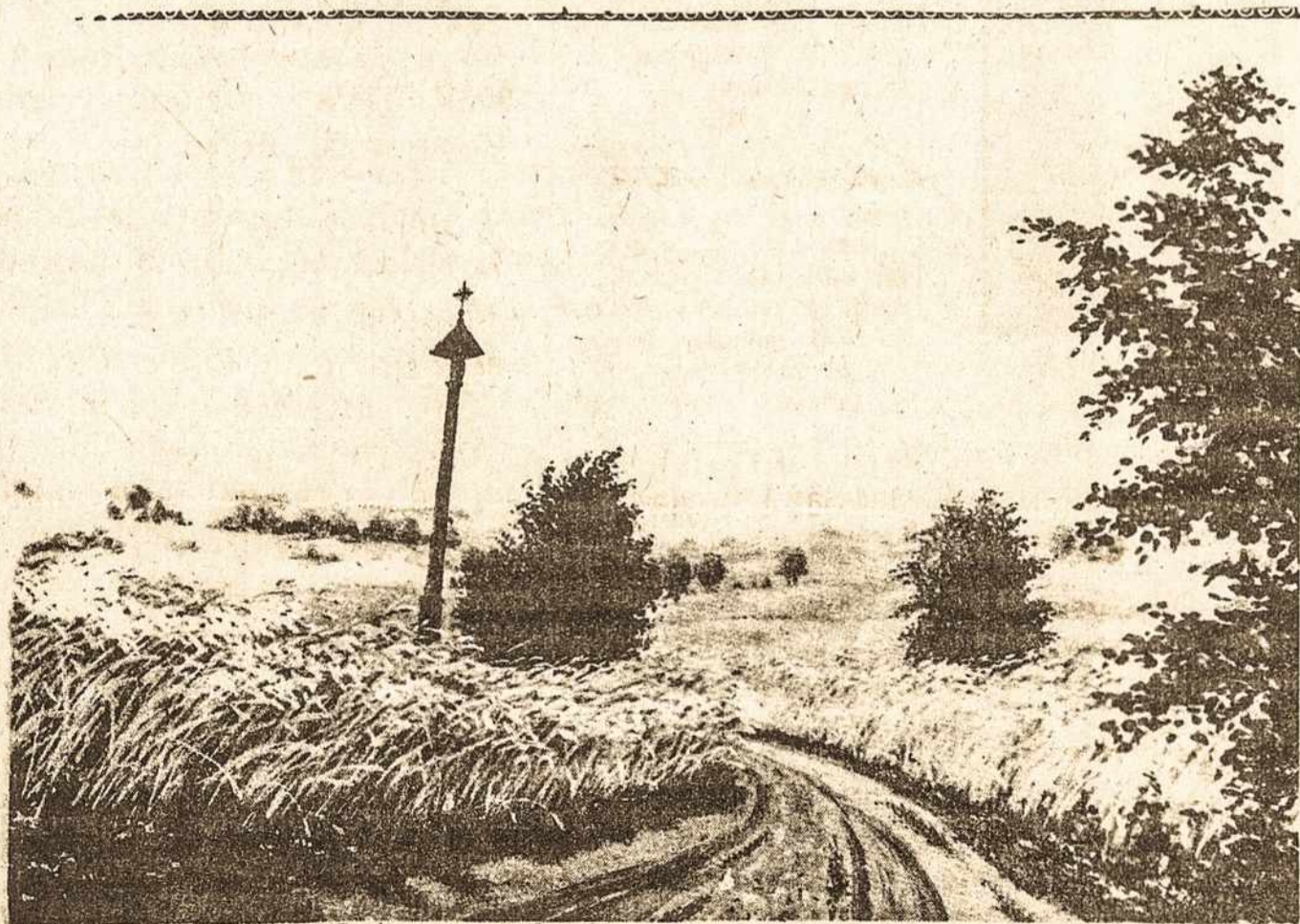
Lietuvos oras iš anksto atspėti nėra lengva, nes nėra griežtos taisyklės, kad po šaltos vasaros sektų šilta žiema ir panašiai. Klimato kitimas seka vienuolikos metų Saulės ciklą, kuris pasireiškia Lietuvoje 7 - 16 metų klimato ciklais, bet per pastaruosius 150 metų žiemos šiltėja, nes Nemuno užšalimo ties Smalininkais trukmė sumažėjo 15 dienų. Iki šio dešimtmečio pabaigos turėtų dažnėti šaltos žiemos ir šiltos vasaros, o nuo 1980 iki 1990 - būtų šiltesnės žiemos ir vėsesnės vasaros.

Krituliai Vilniuje pagausėjo 1890-1906, 1920 - 1936, 1945 - 1962 metais, tai yra, kiekvienas drėgnesnis laikotarpis truko 17-18 metų. Šiltuoju metu Lietuvos krituliai sumažėja, todėl ypač 1966, 1968 ir 1972 kritulių trūko, ypatingai Lietuvos pietryčiuose. Iki 1975 metų sausesnis laikotarpis turėtų baigtis, turėtų pradėti didesnių kritulių laikotarpis apie 17 - 18 metų.

LIETUVOS MEDIKAI VII savo poezijos ir prozos šventę surengė Kėdainių rajone, Lietuvos žemdirbystės institute bei kitose vietovėse. Savo laisvalaikius literatūrai skiria beveik šimtas įvairių sričių medicinos darbuotojų. Pirmąsias premijas šiemetinėje šventėje laimėjo: poezijos - Radviliškio rajono sanitarijos epidemiologijos stoties medicinos statistikė M. Ainienė, prozos - gydytojas L. Kovarskis iš Seirijų.

TELŠIUOSE DVI DIENAS VIEŠEJO Kauno dramos teatras, miesto ir apylinkių gyventojams atvežęs A. Keturakio komediją "Amerika pirtyje".

VILNIAUS KOMPOZITORIŲ NAMUOSE įvykusioje naujųjų kūrinių perklausoje A. Astrauskienės "Monologą fagotui" atliko A. Brazys, J. Juozapčiaus "Sonatą - fantaziją vargonams" - B. Vasiliauskas. Su O. Balakausko "Devyniais šaltiniais" obojui ir klavesinui kompozitoriai susipažino iš J. Rimo ir J. Andrejevo įrašo. **V. Kst.**

Dail. Petras Bugailiškis

PRIBRENDE S DERLIUS

Šveicarai akademikai nepriklausomoje Lietuvoje

PROF. JUOZAS ERETAS

GOTTLIEB STUDERUS (1899-1972)

Nuo 1924 m. Humanitarinių Mokslų Fakultetas į savo programą įtraukė ir vokiečių kalbą, kurios mokytis, Senno patariamasis pakvietė jo studijų komititoną Friburge Gottliebą Studerų. Gimęs 1899 m. St. Galleno kantone, ten baigė ir gimnaziją, o Friburge beveik išimtinai atsidavė germanistikai, už kurią 1923 m. gavo doktorato laipsnį. Šiam mokslui mūsų Aukštajai Mokyklai netrukėjo kandidatų iš Vokietijos, bet Fakultetas, norėdamas apsisaugoti nuo Reicho propagandos, mieliau pakvietė šveicarą, kuris tą kalbą dėstys be teutonizmo priemaišos.

Tokiam pedagogiškam darbui Studerus tarsis ir buvo užgimęs, nes turėjo išskirtiną talentą metodiškai išaiškinti šios kalbos plonybes. O kad jo paskaitos, kurios dažniausia buvo pratybos, nepraskambėtų su diena, jis, išmokęs lietuviškai, paruošė net keturis vadovėlius mokiniams ir atitinkamus priedus su nurodymais mokytojams. „Galime įsivaizduoti, kiek tam reikėjo darbo“, prasitarė Stravinskis savo nekrologiniame straipsnyje, tilpusiame Chicago „Drauge“. „O atlyginimą iš Švietimo Ministerijos jis gavo, toli gražu, ne pagal do ut des principą. Atlyginimas jam už tą didelį ir puikiai atliktą darbą buvo jo moralinis pasitenkinimas, kad jis pasitarnavo Lietuvai.“

Šalia šio, daugiausia pedagoginio darbo, Studerus filologams dar dėstė gotų, anglosaksų ir senvokiečių kalbas.

Kokį įspūdį Studerus padarė savo studentams, mums geriausiai parodys šis Martyno Stonio iš Detroito atsiųstas apibūdinimas: „Jis, mano pažangiausias vokiečių kalbos mokytojas, priklausė tai žmonių grupei, į kurią kiekvienas norėtų patekti. Jis norėjo gerai išmokyti be prievartos, gražiais įtaigojimais. Žinoma, tada mums nė į galvą neatėjo mintis, kad jis idealus mokytojas. Tik vienas kitas, prisi-

minęs savo rusiškose mokyklose auklėtus mokytojus, suprasdavo, kad Studerus mūsų universitetui buvo brangi Šveicarijos dovana.“

Tokios nuomonės yra ir buvęs jo studentas P. Martišius, kuris iš Australijos atsiuntė tokį prisiminimą: „Labai daug studentų dalyvavo Studerų paskaitose, kartais nebuvo vietos atsisėsti. Visi klausėmės su didžiausia atyda, nes jis labai gerai dėstė ir į visus paklausimus atsakydavo vis su nuoširdumu. Ir egzaminams jis studentus gerai parengė. Juos išlaikius, profesorius už parengimą norėjome sumokėti. Bet jam atsisakius pinigų priimti, mes jam nupirkome Jono Šileikos nupieštą paveikslą — lietuvišką gamtovaizdį.“

Jo atsidavimas savo pareigoms bei jo pasiekimas buvo pilnai vertinamas Fakulteto, kuris jį pakėlė į docentus ir prieš pat okupaciją į ekstrordinarius profesorius.

1939 m., karui prasidėjus, Studerus, karininkas, buvo pašauktas Šveicarijos sienoms apginti; bet po kiek laiko jam buvo leista grįžti Lietuvon, kur iš naujo įprastu uolumu atsidavė savo numylėtam darbui. Bet ne už ilgo Sovietų įsiveržimas jo darbą dar kartą nutraukė, ir tuo būdu jis buvo priverstas galutinai apleisti Lietuvą. Netekimas darbo, kuris kartu buvo visas jo gyvenimas, Studerų taip palaužė, kad jis nebeatsigavo — Šveicarijoje į jokią mokyklą kojos nebeįkėlė. Jo kūrybiškoji energija žuvo kartu su Lietuvos laisve.

Jis su kapitono laipsniu pasidarė karo valdininku ir tose pareigose 1964 m. išsitaravo pensiją. Graudu buvo žiūrėti į savo kolegą, kuris beviltiškai daužėsi kaip į krantą išmesta žuvis. Dvasiškai palaužtas, jis ir fiziškai sumenkėjo. Pirmiausia akys susilpnėjo iki apakimo, o likusias jėgas paskui sugraužė vėžys. Mirė 1972 m. Kuesnachte prie Zuericho, simboliškai — Vasario šešioliktojoje.

M. K. Čiurlionis — Aukuras

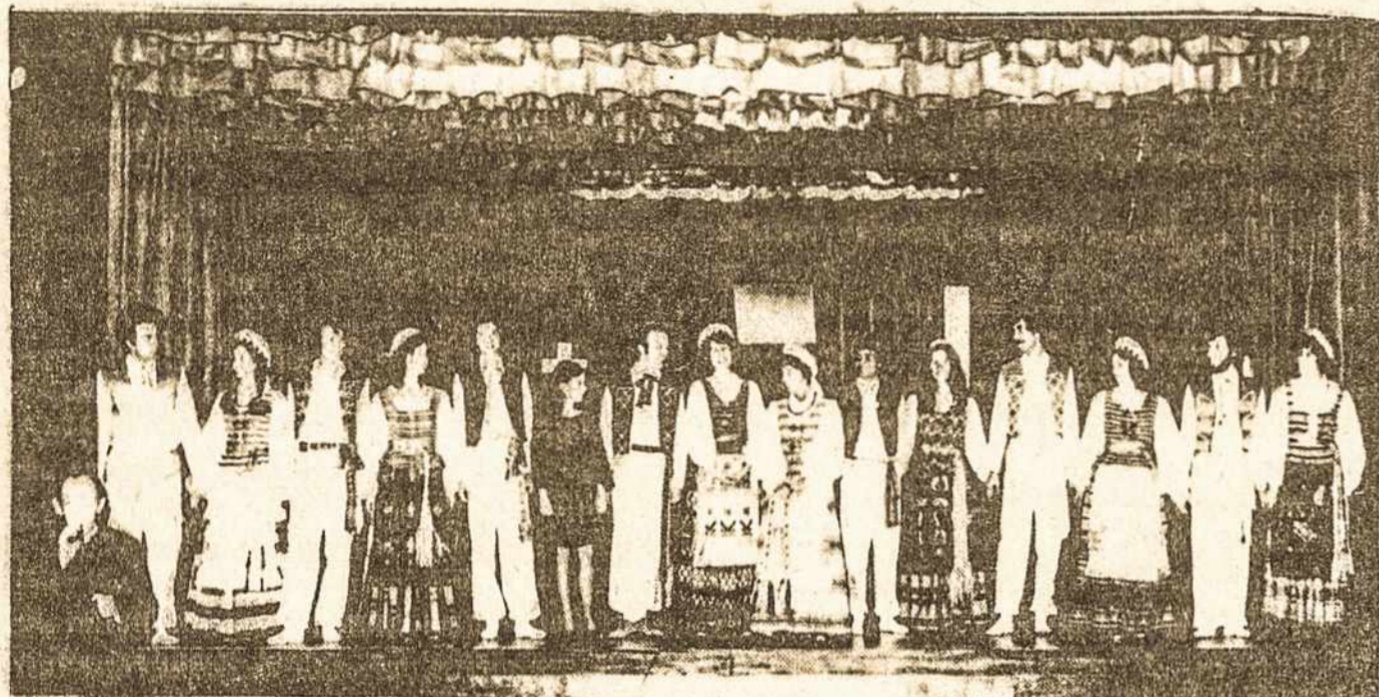
PAŽINKIME
AK
Čiurlionis

tome jūros horizontą. Sviesi dangė prisiglaudžia prie ramios jūros. Jūra irgi ramiai artėja į žemės krantą ir čia susitinka su upeliais, upėmis. Tarp upių regime miškų plotus.

Tokį jūros vaizdą ir jos susitikimą su krantu matome, kai skrendame lėktuvu. Čiurlionis tą paveikslą sukūrė tada, kai buvo atlikti pirmieji skraidymo bandymai. Nebuvo nei nuotraukų iš tokio aukščio, bet Čiurlionis savo dvasia nujautė, kas dedasi aukštybėse. Į tas aukštumas jis mėgo pasikelti savo vaizduotėje ir pažvelgti į visatą, į mūsų žemę. Ir šis žvilgsnis į jūrą yra iš labai aukšto taško.

Priešais tą žvilgsnį, pirmame paveikslo plane, iškyla aukuras. Mes matome tik to aukuro viršūnę, jo papėdė eina kažkur į žemumas. Tas aukuras yra nepaprastai didelis, jei palygini su jūros pakrante ir pačia jūra. Tai milžiniškas aukuras, iškilęs nepaprastai aukštai.

Aukuras sukrautas iš didelių keturkampių, kurie kildami mažėja. Atrodo lyg kokie laiptai. Ant tų keturkampių šonų nupiešti paveikslai, lyg jie būtų iškalti akmenyje. Čia galime pastebėti besikartojantį saulės motyvą, matome zodiako ženklų šaulį, miestus, kolonas, kalnus. Tai reikia suprasti kaip visatą. Visata sutelpa į aukurą, kuris prie didelių ramių vandenų dega ir aukoja baltą dūmą Didžiajam Karaliui. Balti dūmai kyla ramiai. Jų neliečia joks vėjas. Ramybė gaubia visatą, ir Didysis Karalius auką priima, nes dūmai pamažu kyla į viršų.

Šveicarų jaunimas šoka tautinius lietuvių šokius Domodossoloj-Italijoje

AUKURAS

Angelų, aukos ir aukurų motyvai sutinkami bent keliuose Čiurlionio paveiksluose. Svarstydamas būties klausimus, ieškodamas simbolinės išraiškos, jis panaudojo ir angelus ir aukurus išreikšti santykiams su Visatos Karaliumi, kurį dažnai vadina Rex. Tie aukurų, angelų motyvai yra seni, daug kur

naudoti, bet Čiurlionio kūryboje jie gavo visai naują ir originalų apšvietimą.

Štai jo paveikslas Aukuras. Paveikslas labai įspūdingas. Jo niekada negali užmiršti. Ir kodėl?

Kad gautume jo tikresnį vaizdą, pradėkime nagrinėti nuo gilumos. Paveikslo gilumoje ma-

Kultūros barų skaiciai

Lietuvoje dabar yra daugiau kaip 1400 kultūros namų ir apie 300 000 saviveiklininkų...

...28 valstybiniai muziejai su keliomis dešimtimis filialų. Apie 200 visuomeninių muziejų. Praeitais metais juos aplankė daugiau kaip 3 milijonai 900 tūkstančių lankytojų.

1974 m. išleista 1721 pavadinimo knyga bendru 16,7 milijono egzempliorių tiražu.

Vien Kultūros ministerijos bibliotekos pernai išdavė skaitytojams daugiau kaip 26 milijonus knygų.

Šiuo metu respublikos gyventojai turi apie 700 000 televizorių.

Lietuvoje yra 1518 kino įrenginių. 1974 m. kino filmus žiūrėjo 47 milijonai žiūrovų.

11 Lietuvos teatrų pernai parodė 3567 spektaklius. Juose pabuvojo 1.420.000 žiūrovų.

Lietuvos koncertinės organizacijos pernai miestuose ir kaimuose surengė 3200 koncertų, kuriuos aplankė 1.714.000 klausytojų. Dar apie 500 koncertų surengta už respublikos ribų.

MŪSŲ ŽINIOS

PAVERGTŲ TAUTŲ ŠVENTĖ

Rugpiūčio 13 savivaldybės Paulo Eiró teatre, Santo Amaro, Ekonominų, politinių ir socialinių studijų draugija (Associação de Estudos Economicos, Políticos e Sociais) pravedė viešą Pavergtųjų Tautų savaitės minėjimo šventę, kurios žiūrovai perpildė didelį teatrą.

Oficialiai pavadintas Tarptautinis folkloro vakarų minėjimas komunistų valdomus kraštus prisiminė visų pirma dideliu voratinkliu su raudonu voru, kabėjusiu scenos užpakalyje. Prieš pertrauką draugijos pirmininkas dr. Carlo Barbieri Filho tarė sklandžiai paruoštą žodį šiam, pagal jį, pirmajame viešame Pavergtųjų tautų minėjime Brazilijoje, vykstančiam kaip tik rugpiūčio – tautosakos mėnesį.

Pakartodamas gerai žinomą Europos ir Azijos tautų padėti kalbėtojas ragino Braziliją pasakyti "užtenka" ir neleisti sovietų platinimui komunizmui plėstis; palaikyti žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo teises, nepasiduoti patogumui ir apatijai. "Susijungdami su etninėmis grupėmis, per mūsų pilietines organizacijas ir palaikydami valdžias tų kraštų, kurie priėmė pabėgusius iš vergijos, būsime pakankamai stiprūs, kad galėtų būti atstatyta laisvė tuose kraštuose, kurie dabar pavergti".

Pirmoje dalyje po kroatų vaikų pasirodė Eugenijos Bacevičienės ir Antano Aleknavičiaus vadovaujama "Rūtelė", šokdama Žiogelius, Šustą, Lenciūgėlį, Kubilą ir Čigonėlę. Šokėjai labai sklandžiai, mikliai ir gyvai šoko. Rengėjų apšvietimas, garsiakalbiai ir scenos priežiūra buvo kuo puikiausia, visi pasirodymai atrodė dar geresni. Sekė Vengrija su šokiu, po jų Kinija.

Po pertraukos žiūrovams ir bent trijų televizijos kanalų žiūrovams latviai dūdelėmis ir styginiu kvartetu pagrojo latviškų melodijų ir vieną Mozarto kūrinį. Tada išėjo "Nemunas", susilaukdamas publikos plojimų dar prieš pasirodydamas, ir sušoko Gyvatarą, Čigonėlę ir Ketvirtainį. Jono Lukoševičiaus vadovaujami Nemuniečiai taip pat išnešė Lietuvos vėliavą pabaigoje.

Sekė vėl Vengrija su gražiu vyno butelių šokiu ir čardašu. Tada ukrainiečiai ir portugalai. Pabaigai įvyko trumpa bet graži ceremonija: įėjo visų kraštų vėliavos, nešamos tautiniais rūbais pasipuošusiu

"NOITE DO FOLCLORE" DES TACA A OPRESSÃO SOVIÉTICA

Com a realização da "Noite Internacional do Folclore", um espetáculo de danças, músicas, bailados e outras tradições populares típicas da Croácia, Estônia, Letônia, Lituânia, China, Hungria, Ucrânia e Portugal, encerrou-se anteontem, no Teatro Paulo Eiró, a "Semana das Nações Cativas". O encontro teve por objetivo "o estreitamento de laços entre os membros das diferentes comunidades de povos que vivem em São Paulo e que têm em comum a luta contra a tirania comunista que impera em seus países, de origem".

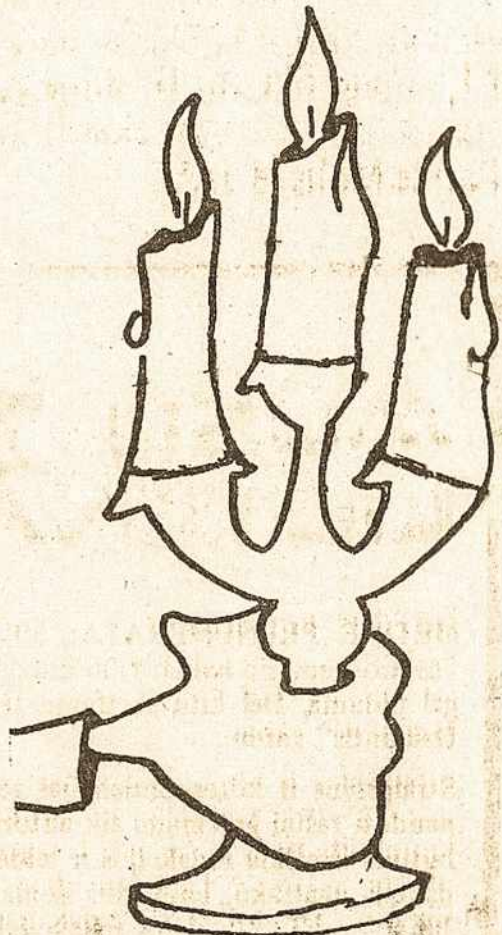
O espetáculo durou três horas, no decorrer das quais se

sio jaunimo. Trys Pabaltijo vals tybės įėjo kartu, o estų atstovas priėjo prie didžiojo voro tinklo, nukirpdamas voro siūlus, ir iš už scenos pasirodė milžiniška gėlė, simbolizuojanti taiką ir tautų sugyvenimą taikingai ir teisingumu pagrįstoje santvarkoje.

"Rūtelė" I-oje folkloro šventėje

Šeštadienį, rugpiūčio 16, Pacambu sporto stadione "Dr. Paulo Machado do Carvalho" São Paulo miesto sporto valdyba suruošė Pirmąją tautinių šokių šventę, kurioje lietuvius atstovavo Eugenijos Bacevičienės vadovaujama "Rūtelė". Šventė ypatingai papuošta gražiomis pradžios ir uždarymo apeigomis su dviem mokyklų orkestrais, vėliavų pakėlimu bei nuleidimu ir himnais.

Šokių šventėje dalyvavo rusų grupė "Kalinka", izraelitų vietas, portugalai, japonai ir įvairių

Diario de SP 15-08-75

GERAL - Página 5

Noite do Folclore reúne mais de duas mil pessoas

Musica e danças de oito países preencheram o espetáculo da Noite do Folclore Internacional que se realizou no Teatro Paulo Eiró para encerrar as manifestações da Semana das Nações Cativas. Participaram grupos folclóricos da Croácia, Letônia, Hungria, Ucrânia, Lituânia, Estônia e China, tendo igualmente participado o rancho da Casa de Portugal.

TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 8 d. – Tautos šventės – proga minėjimas įvyks šv. Kazimiero parapijos salėje Mookoje rugsėjo 6 d. Mišios prasidės 17 val., seks "Aušros" choro ir kita meninė programa.

LIETUVIAI MOKSLININKAI

Brazilijos mokslo pažangos draugijos 27-to suvažiavimo programoje, kurią redakcijai atsiuntė liepos 9 – 16 Belo Horizonte dalyvavę Rimgaudas ir Emantė Jūraičiai, yra įrašyti ir lietuvių mokslininkų darbai.

Borisas Cimblėris pristatė studiją prie Carnot ciklo dėsnų pritaikymą netermodinamiškoms sistemoms. Dr. Andrius Koralkovas su kitais mokslininkais iš Vaistinininkystės fakulteto (USP) paaikino sintezę cheminių junginių, kurie tikty kovoje prieš ligas ir apie biologiniai veikiančių aminų sintezę. M. Lukšys dalyvavo keturiuose darbuose su kitais mokslininkais apie fizikos teorijos mažųjų dalelių ypatybes. Jo bendradarbiai daugiausia japonai, Lukšys pats iš Campinas universiteto.

Inžinerijos ir technologijos skyriuje USP Politechnikos fakulteto mokslininkas E. Ralickas su bendradarbiais tyrinėjo silikono plokščių storumo matavimą spinduliais. S.M. Zukas iš USP vaistinininkystės fakulteto pristatė studiją apie žuvų proteino kitimą maisto pramonės apdirbime.

Greičiausia tūkstančių mokslininkų tarpe buvo ir daugiau lietuvių kilmės asmenų. Iš pavardžių rodyklės nevisada aišku, kadangi vardai nevisada išrašyti.

RŪTELĖS KALENDORIUS

Rugpiūčio 17 po 9 val. Mišių Jaunimo namuose susirinko kone visi "Baltos meškos" – žiemos stovyklos stovyklautojai pasižiūrėti skaidrių, prisiminti stovyklą, pasivaišinti ir pasiimti stovyklos laikraštėlį "Baltosios meškos pėdsakai".

Rugpiūčio 24, 20 val. Rūtelė šoka Pabaltiečių parodoje, Prača Roosevelt.

Rugpiūčio 30 - 31 Rūtelė dalyvauja São José dos Campos "Feira da Amizade".

Jau tiek laiko kai São Paulyje nebuvo lietuviško vaidinimo, o dabar bus.

Ateitininkai Jus kviečia į A. Škėmos ŽVAKIDĖS premjerą spalio 5 d. 16 val. Arthur Azevedo Teatre, Av. Paes de Barros, 995.

SUSIPRATĘS LIETUVIS
SKAITO IR PLATINA
SAVO LAIKRAŠTĮ
MŪSŲ LIETUVA

*****
*****

MŪSŲ ŽINIOS

SPAUDOS BALIUS

PABALTIEČIŲ PARODOS
ATIDARYMAS

Salão Portinari, Praça Roosevelt, šio mėn. 22 d., 19,30 val. Paroda bus atdara kasdien nuo 16 iki 22 val., o šeštadienį ir sekmadienį nuo 14 val., nuo 23 iki 31 d. rugpiūčio.

7 MOTERŲ "KARAVANAS"

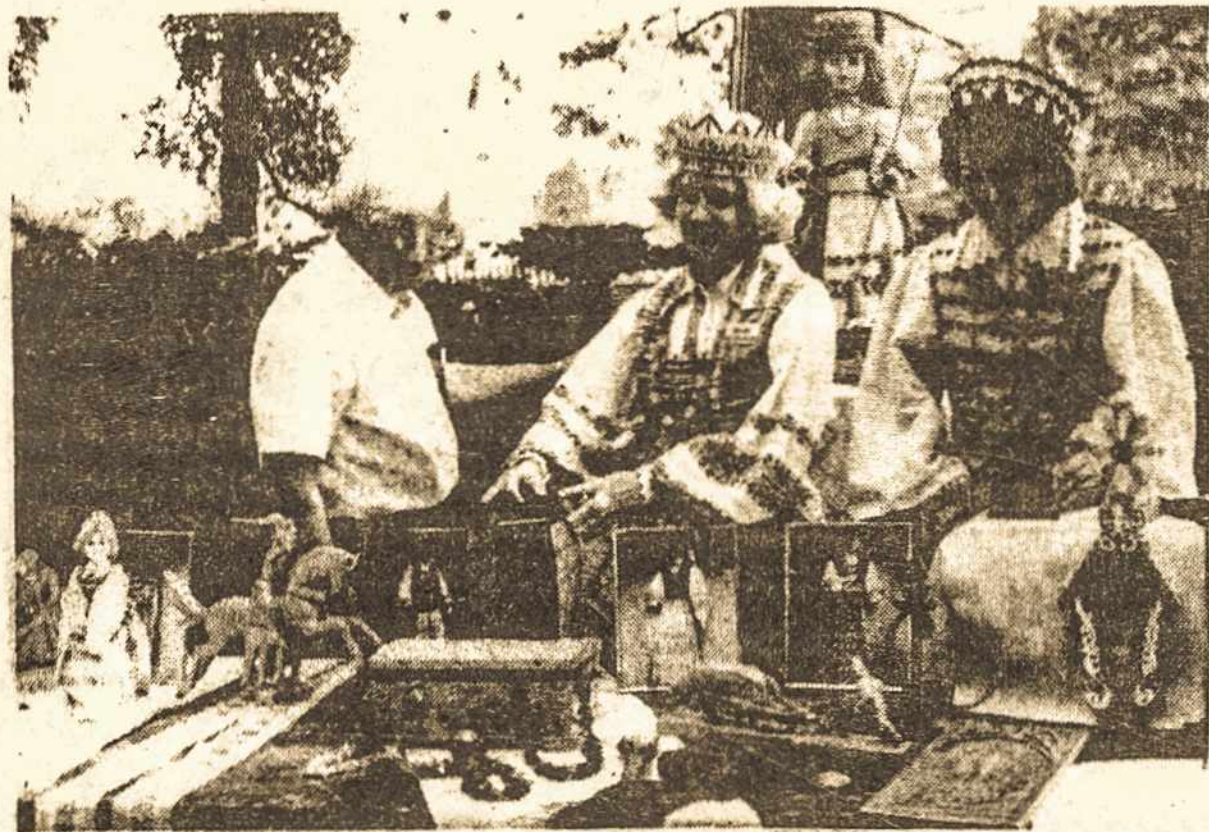
Iš Zelinos į šiaurės pajūrį įvyko praėjusią savaitę. Keliaudamos „tris dienas, tris naktis“, kaip toji dainoj, pasiekė Cabo Frio, kur aplankė kun. A. Ramašauską ir jo vaišingus tėvelius, Niteroi – kun. M. Valiukevičių su jo sesute ir Rijuj – t. VI. Šatą, kuris, rimtai susirgęs, buvo nugabentas ligoninėn, o dabar sveiksta namuose, vienuolyne ("Jis dar mums padėjo ir dainuoti", pasakoja keliauninkės).

Kelionė buvo puiki – laiminga ir linksma.

Vežė ponias Geny su savo "perua".

KELIAUJA

Pereitą šeštadienį Aleksandra Bačelienė išskrido į JAV, kur apie du mėnesius lankys gimines ir pažįstamus.

Lietuvių tautodailės parodoje, kuri buvo surengta "It's Your Day" festivalio proga Hamiltono Gage Parke. Iš kairės: K. Mikšys, KLB Hamiltono apylinkės pirm. L. Skripkutė, stud. R. Kriaučiūnaitė Nuotr. K. Millerio

Šv. Mykolo Arkangelo gimnazijos direktorė Sesuo Bernarda grįžo iš kelionės Europoje. Šio mėnesio pabaigoje grįžta iš Europos ir Regina Škémaitė de Brito.

Julius Laucevičius, dirbęs elektros bendrovėje Light, šiuo metu keliauja po įvairius Europos kraštus, studijuodamas jėgainių statybos ir su ja susijusius klausimus.

Iš JAV atvykęs muzikinis Trio pereitą ketvirtadienį išskrido į Montevideo, kur tą patį vakarą koncertavo. Po koncerto São Paule turėjo progos pamatyti São Paulo miestą, viešėtis pas V. S. Steponaičius ir Pažėrus pajūryje. São Paule buvo apsistoję pas J.A. Valavičius, K. A. Ambrozevičius ir H. J. Valavičius.

Tris mėnesius talkinusi Jaunimo kongreso ruošoje Argentinoje, rugpiūčio gale São Paule keletą dienų praleis Rasa Šoliūnaitė.

BRAGANÇA PAULISTA

São Paulo universiteto Braganços skyriuje mediciną studijuojant du lietuviai jaunuoliai. Carlos Alberto (Baltušnikas) de Camargo iš Casa Verdės jau eina prie Studijų pabaigos, o Paulius Šlepetys iš Morumbi tęsia pirmuosius medicinos metus.

K. Šimonis

Knygnešys

LIETUVIŠKA SPAUDA
yra LIETUVIŲ TAUTOS ŠVIESA

PADĖKA

Viešai dėkojame T. P. Dauginčiui, kad, sunkios ligos metu, lankė mūsų Mamytę, Eleną Klimienę, Agua Fria baire, jai tekdamas dvasinės stiprybės. Dabar mamytė sveiksta.

Dėkinga Klimų šeima

DAVĖ VADOVO ĮŽODĮ

Kun. Hermanas Šulcas, prieš keleris metus atkūręs lietuvių skautus São Paule, šių metų vasario 16 proga buvo Lietuvių Skautų Sąjungos pakeltas į paskautininko laipsnį, tai yra, skautų vadovo laipsnį. Liepos mėnesį būdamas Anglijos skautų ir skaučių stovykloje davė skautininko įžodį (priesaiką), kurios apeigose dalyvavo ir Lietuvių Skautų Brolijos vyriausias vadovas – vyr. skautininkas Petras Molis iš JAV.

VEIKLOS KALENDORIUS

RUGPIŪČIO

– 22: V-tosios metinės Pabaltiečių parodos atidarymas (Praça Roosevelt, 19 val.) Paroda atdara kasdien nuo 16 iki 22 val. šeštadienį ir sekmadienį nuo 14 val. 20 val. tautų meniški pasirodymai.

– 24: Jaunimo Kongreso atstovų posėdis ir lietuvių kalbos pamoka (Rua Juatindiba 28, 9 val.)

– 31: Jaunimo Kongreso posėdis (Rua Juatindiba, 28, 9 val.);

– 31: Pabaltijo tautų parodos uždarymas (praça Roosevelt, 21 val.)

RUGSĖJO:

– 4-6: trijų kraštų JK pasitarimas Montevidėje;

– 6: Tautos šventės ir vyskupo Motiejaus Valančiaus šimtmečio paminėjimas šv. Kazimiero p-jos salėje (Pradžia 17 val., su Mišiomis);

– 13-14: IV-toji Tarptautinė folkloro šventė Japonų Kultūros draugijos salėje, Ljberdade;

– 14: Spaudos diena ir Spaudos balius V. Zelinėje;

SPALIO

– 5: Ateitininkų vaidinimas Artur Azevedo teatre. Av. Paes de Barros;

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzeiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banyas Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo